

● **Natura obiectivelor**

Obiectivele entității publice pot fi grupate în trei categorii:

1) Eficacitatea și eficiența funcționării

Această categorie cuprinde obiectivele legate de scopurile entității publice și de utilizarea eficientă a resurselor. De asemenea, tot aici sunt incluse și obiectivele privind protejarea resurselor entității publice de utilizare inadecvată sau de pierderi, ca și identificarea și gestionarea pasivelor.

c) **Valoarea estimativă a erorii/abaterii constatate:** valoarea facturilor emise către clienți scoase din evidența comercială și neînregistrată în evidența contabilă a entității este de 15.634.506 lei.

d) **Consecințele economico – financiare, sociale ale abaterii de la legalitate și regularitate:** prejudicierea bugetului SRR cu valoarea facturilor neîncasate din taxa radio prin modul în care mandatarii emit facturi respectiv procedează la stingerea acestora cu plățile efectuate de clienți.

e) **Persoanele cu atribuții în domeniul în care s-au constatat deficiențele:**

Dl. Ovidiu Miculescu – Președinte Consiliul de Administrație al Societății Române de Radiodifuziune.

Domnul Constantin Pușcaș - Director al Direcției economice.

În vederea clarificării celor constatate au fost solicitate relații domnului Ovidiu Miculescu în calitate de PDG al SRR, prin adresa nr. 40586/12.07.2016, după cum urmează:

Întrebare: Cum sunt evidențiați în contabilitatea entității clienții din taxa radio facturați, neîncasați, predați de mandatar pe baza procesului verbal și aflați în evidența comercială a SRR?

Prin adresa nr. 5030/18.07.2016 dl. Ovidiu Miculescu - PDG al SRR a formulat următoarele răspunsuri:

Răspuns: Serviciul Comercial Taxa Radio are organizată evidența plătitorilor de taxa radio facturați, neîncasați de către mandatar, în vederea verificării și urmăririi acestora.

Întrebare: Care este modalitatea în care, în evidența contabilă a SRR, sunt reflectate creanțele rezultate din clienții din taxa radio neîncasați (inclusiv cei cu debite având o valoare individuală sub 250 lei), care au fost scoase din evidența comercială?

Răspuns: Odată cu întocmirea situațiilor financiare semestriale respectiv anuale, Serviciul Contabilitate împreună cu Serviciul Comercial Taxa Radio analizează vechimea în sold a creanțelor – clienți și transmite Serviciului Juridic situația creanțelor devenite incerte din punct de vedere al încasării. Anual, Societatea evidențiază, în baza acesteia, creanțele devenite incerte în contul 4118 „Clienți incerti”.

Pentru creanțele devenite incerte Societatea constituie ajustări, la finele exercițiului financiar, în proporție de 50% din valoarea nominală a acestora pentru creanțele mai vechi de un an, în proporție de 75% pentru creanțele între 2-3 ani și în proporție de 100% pentru creanțele mai vechi de 3 ani.

Întrebare: Cum sunt evidențiate în contabilitate creanțele neîncasate de la clienții din taxa radio, pentru care nu au fost/ au fost, declanșate proceduri de executare silită, inclusiv cei cu debite cu o valoare sub 250 lei?

Răspuns: Creanțele provenite din facturile emise prin Serviciul Comercial Taxa Radio pentru taxa radio și rămase neîncasate-incerte și pentru care nu au fost/ au fost, declanșate proceduri de executare silită sunt evidențiate în contul 4118.10.0 „Clienți incerti taxa radio facturi emise SRR”.

Echipa de audit nu poate reține răspunsurile furnizate de dl. PDG al SRR - Ovidiu Miculescu la întrebările formulate de echipa de control, acestea nefiind de natură a modifica cele constatate.

f) **Faptele care constituie contravenție, a căror constatare intră în competența Curții de Conturi:** Nu este cazul.

g) **Măsurile luate de către entitatea verificată în timpul auditului de conformitate:**

În timpul acțiunii de control nu au fost dispuse măsuri pentru remedierea abaterii.

h) **Punctul de vedere al conducerii entității verificate față de problemele rămase în divergență în urma procesului de conciliere și motivația auditorilor publici externi pentru neînșușirea acestui punct de vedere:**

i) **Recomandările auditorilor publici externi:**

Conducerea entității va lua măsurile necesare pentru întocmirea unei proceduri operaționale prin care vor fi stabilite atribuțiile, responsabilitățile și etapele necesare pentru evidențierea în contabilitatea entității a tuturor creanțelor neîncasate, indiferent de valoare, de natura plătitorului (persoană fizică sau juridică), de declanșarea procedurilor de executare silită sau nu și de obținerea unei decizii din instanță favorabile sau nu SRR.

Conducerea SRR va lua toate măsurile pentru identificarea modalității celei mai avantajoase pentru colectarea taxei radio. Astfel se va urmări eficientizarea activității entității prin găsirea unei soluții cât mai favorabile SRR în ceea ce privește modul de colectare a sumelor din taxa radio, inclusiv în ceea ce privește reflectarea corectă și reală a veniturilor și creanțelor care au izvorât din neplata la timp a acesteia. În acest sens conducerea SRR va depune toate diligențele pentru solicitarea modificării cadrului legal în vederea colectării taxei radio, prin propunerea inclusiv a colectării taxei radio prin intermediul Direcțiilor de Impozite și Taxe Locale.

Constatarea nr. 12: Societatea Română de Radiodifuziune nu deține o evidență (bază de date completă) a clienților săi plătitori și/sau scutiți de la plata taxei pentru serviciul public de radiodifuziune, cu consecința imposibilității urmăririi pe fiecare client a modului de respectare a obligației legale privind plata taxei pentru serviciul public de radiodifuziune.

SRR nu a înregistrat în evidența contabilă veniturile din taxa pentru serviciul public de radiodifuziune (taxa radio) pe categorii de clienți, pe fiecare persoană fizică sau juridică respectiv pe termene de încasare.

SRR nu deține o evidență a clienților scutiți de la plata taxei radio pentru o perioadă de 12 luni, în vederea urmăririi repunerii în plată a acestora după expirarea perioadei de scutire, de către mandatar, cu consecința creării unui prejudiciu din nefacturarea și neîncasarea sumelor cuvenite SRR.

Conform prevederilor art. 16 din **Legea contabilității nr. 82/1991**, evidențierea clienților în contabilitatea entității se ține în mod detaliat „*Contabilitatea clienților și furnizorilor, a celorlalte creanțe și obligații se ține pe categorii, precum și pe fiecare persoană fizică sau juridică.*”

De asemenea, la **punctul 329 din Reglementările contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate** aprobate prin **OMFP nr. 1802/2014** se prevede: „(1) *Contabilitatea furnizorilor și clienților, a celorlalte datorii și creanțe se ține pe categorii, precum și pe fiecare persoană fizică sau juridică. În acest sens, în contabilitatea analitică, furnizorii și clienții se grupează astfel: interni și externi, iar în cadrul acestora pe termene de plată, respectiv de încasare.*”

Din documentele contabile puse la dispoziția echipei de control s-a constatat faptul că evidența clienților din taxa radio este ținută analitic de către mandatar, iar în contabilitatea SRR se înregistrează o sumă globală încasată de la mandatar și detaliată prin decont de aceștia, nefiind evidențiată în contabilitatea analitică pe fiecare client în parte, persoană fizică sau juridică, pe termene de încasare. (anexa nr.....)

Societatea Română de Radiodifuziune încasează lunar taxa pentru serviciul public de radiodifuziune (taxa radio) conform prevederilor **HG nr. 977/2003**.

Plătitorii taxei radio sunt definiți de art. 1 și art. 3 din **HG nr. 977/2003** după cum urmează:

„**Art. 1 (1) Persoanele fizice cu domiciliul în România, cu excepția celor care declară pe propria răspundere ca nu dețin receptoare radio, au obligația să plătească o taxa lunară pentru serviciul public de radiodifuziune.**

(2) Persoanele fizice cu domiciliul în România exceptate de la plata taxei pentru serviciul public de radiodifuziune, conform prevederilor alin. (1), au obligația de a reînnoi anual declarația pe propria răspundere, cu minimum 30 de zile înainte de expirarea celor 12 luni ale anului.

(3) În situația în care reînnoirea anuală a declarației pe propria răspundere nu se depune în termenul prevăzut la alin. (2), persoanele în cauză vor fi repuse de drept la plata taxei pentru serviciul public de radiodifuziune, începând cu luna următoare celei în care expiră exceptarea.”

„**Art. 3 (1) Persoanele juridice cu sediul în România, care se încadrează în categoria microîntreprinderilor, potrivit prevederilor art. 103 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, au obligația să plătească pentru sediul social o taxă lunară pentru serviciul public de radiodifuziune, cu excepția celor care și-au suspendat activitatea, potrivit prevederilor legale.**

(1¹) Pentru a fi exceptate de la plata taxei pentru serviciul public de radiodifuziune, persoanele juridice menționate la alin. (1) au obligația de a depune la sediul Societății Române de Radiodifuziune o cerere însoțită de certificatul constatator emis de Oficiul Național al Registrului Comerțului din care rezultă suspendarea activității.

(1²) Pentru a putea beneficia în continuare de exceptarea de la plata taxei pentru serviciul public de radiodifuziune, persoanele juridice prevăzute la alin. (1) au obligația de a depune o nouă cerere însoțită de actele doveditoare corespunzătoare, cu cel puțin 15 zile înainte de data expirării perioadei de exceptare de la plata taxei.

(1³) În situația în care termenul prevăzut la alin. (1²) este depășit, persoanele juridice în cauză sunt obligate la plata taxei pentru serviciul public de radiodifuziune, începând cu luna următoare celei în care expiră exceptarea, cu excepția cazului în care, după această perioadă, intervine dizolvarea.

(2) Persoanele juridice cu sediul în România, inclusiv filialele acestora, precum și sucursalele și celelalte subunități ale lor fără personalitate juridică și sucursalele sau reprezentanțele din România ale persoanelor juridice străine, au obligația să plătească o taxa lunară pentru serviciul public de radiodifuziune.”

În perioada supusă controlului 2013-2015, conform informațiilor și documentelor puse la dispoziție de entitate, societățile mandatate de SRR pentru încasarea taxei radio au fost următoarele:

- **SC ELECTRICA FURNIZARE SA**
Contract de mandat nr. 354/18.03.2003, AA 7/02.09.2011;
- **SC ENEL ENERGIE SA**
Contract de mandat nr. 41634/29.04.2009;
- **SC ENEL ENERGIE MUNTENIA SA**
Contract de mandat din 29.04.2009;
- **SC E.ON ENERGIE ROMANIA SA**
Contract de mandat nr. 43389/13.11.2012;
- **CEZ VANZARE SA**
Contract de mandat nr. 1272/06.06.2007, AA nr.2/28.02.2008;
- **SC MIDAS & CO SRL**
Contract de mandat nr. 2654/06.10.2015.

Conform contractelor încheiate cu mandatarii, aceștia gestionează bazele de date cu clienți plătitori și au obligația facturării tuturor persoanelor fizice și juridice, titulare ale contractelor de furnizare a energiei electrice, taxei pentru serviciul public de radiodifuziune și a eventualelor penalități aferente, odată cu facturarea consumului de energie electrică, conform procedurilor de facturare ale societăților mandatate.

De asemenea, societățile mandatate primesc și înregistrează de la persoanele fizice/ juridice cererile de scutire de la plata taxei radio și pe cele de încadrare într-o anumită categorie de plătitor, cum de altfel repun la facturare acele categorii de plătitori cărora le-a expirat perioada de scutire.

Din discuțiile purtate cu reprezentanții Serviciului Comercial, s-a constatat faptul că la nivelul SRR nu există o bază de date, completă, care să conțină toți plătitorii care au obligația să achite taxa radio și pentru care mandatarii trebuie să întocmească facturi. Informațiile pe care baza de date ar trebui să le conțină, fără a fi limitativ, se referă la:

- numărul și identitatea plătitorilor de taxă: din care să se cunoască numărul lor, identitatea, adresa, numărul proprietăților deținute/locuite/închiriate de clienții plătitori de taxă radio,

- perioada aferentă serviciilor facturate: perioada pe care mandatarii au menționat-o în facturile întocmite,
- situația creanțelor curente/ restante, pe termene de încasare,
- detalii despre perioada în care taxa facturată rămâne neîncasată,
- data încasării efective de către mandatar a taxelor și data virării către SRR,
- modalitatea și evidența penalităților calculate de mandatar,
- data încasării penalităților și data virării către SRR,
- scutiri la plata taxei radio: cereri de scutire, prelungirea acestora, încetarea suspendării plății,
- data repunerii la plată,
- mutarea unui plătitor de la un mandatar la altul etc.

De asemenea, s-a constatat faptul că SRR nu are o evidență clară a clienților care au solicitat suspendarea achitării taxei radio conform HG nr. 1292/2007 și pe cale de consecință nu poate urmări dacă, la sfârșitul perioadei de scutire, mandatarul repune la plată această categorie de clienți.

b) Actul normativ încălcat:

- Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare:
art. 16 „Contabilitatea clienților și furnizorilor, a celorlalte creanțe și obligații se ține pe categorii, precum și pe fiecare persoană fizică sau juridică.”

- Ordinul Ministerului Finanțelor Publice nr. 1.802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, punctul 329:

“(1) Contabilitatea furnizorilor și clienților, a celorlalte datorii și creanțe se ține pe categorii, precum și pe fiecare persoană fizică sau juridică. În acest sens, în contabilitatea analitică, furnizorii și clienții se grupează astfel: interni și externi, iar în cadrul acestora pe termene de plată, respectiv de încasare.”

- În conformitate cu prevederile art. 3 din O.G. nr. 119 din 31 august 1999, obiectivul general al controlului intern/managerial a fost definit drept **protejarea fondurilor publice împotriva pierderilor datorate erorii, risipei, abuzului sau fraudei.**

La art. 4 alin (2) lit a) au fost reglementate următoarele cu privire la obligațiile conducătorului entității publice în domeniul controlului intern/managerial, cerințele controlului intern/managerial: *supravegherea continuă de către personalul de conducere a tuturor activităților și îndeplinirea de către personalul de conducere a obligației de a acționa corectiv, prompt și responsabil ori de câte ori se constată încălcări ale legalității și regularității în efectuarea unor operațiuni sau în realizarea unor activități în mod neeconomic, ineficace sau ineficient;*

De asemenea conform bunei gestiuni financiare definite la art. 5 alin (1) din O.G. nr. 119/1999, *Persoanele care gestionează fonduri publice sau patrimoniul public au obligația să realizeze o bună gestiune financiară prin asigurarea legalității, regularității, economicității, eficacității și eficienței în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului public.*

Conform OMFP nr. 946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial, cuprinzând standardele de control intern/managerial la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control intern/managerial, republicat, cu modificările și completările ulterioare, abrogat de Ordinul 808/08.07.2015 pentru aplicarea Ordinului nr. 400/2015.

Art. 2 alin (1) *Conducătorul fiecărei entități publice dispune, ținând cont de particularitățile cadrului legal de organizare și funcționare, precum și de standardele prevăzute în anexa nr. 1, măsurile necesare pentru elaborarea și/sau dezvoltarea sistemului de control intern/managerial, inclusiv a procedurilor formalizate pe activități.*

Anexa nr. 1 CODUL CONTROLULUI INTERN/MANAGERIAL

cuprinzând standardele de control intern/managerial la entitățile publice

pct.1 *În contextul principiilor generale de bună practică care compun acquis-ul comunitar, controlului i se asociază o accepțiune mult mai largă, acesta fiind privit ca o funcție managerială, și nu ca o operațiune de verificare. Prin funcția de control, managementul constată abaterile rezultatelor de la obiective, analizează cauzele care le-au determinat și dispune măsurile corective sau preventive ce se impun.”*

c) **Valoarea estimativă a erorii/abaterii constatate:** Abaterea nu poate fi cuantificată.

d) **Consecințele economico – financiare, sociale ale abaterii de la legalitate și regularitate:** imposibilitatea urmăririi pe fiecare client a modului de respectare a obligației legale privind plata taxei pentru serviciul public de radiodifuziune.

Necunoașterea numărului total al persoanelor fizice și juridice care au obligația plății taxei radio, structura acestora, detalii despre situația fiecăruia în parte, ceea ce atrage după sine necunoașterea valorii exacte a veniturilor din taxa radio pe care SRR ar putea să o realizeze și pentru care să întreprindă demersurile necesare realizării.

e) **Persoanele cu atribuții în domeniul în care s-au constatat deficiențele:**

Domnul Ovidiu Miculescu – Președinte Director General în perioada controlată,

Domnul Constantin Pușcaș - Director al Direcției economice în perioada controlată.

În vederea clarificării motivelor și împrejurărilor în care s-a produs abaterea descrisă mai sus au fost solicitate note de relații.

În vederea clarificării celor constatate au fost solicitate relații domnului Ovidiu Miculescu în calitate de PDG al SRR, prin adresa nr. 40586/12.07.2016, după cum urmează:

Întrebare: *Cum s-a asigurat SRR că plătitorii de taxă radio pentru care a expirat perioada de scutire au fost repuși la plată de către mandatarii?*

Prin adresa nr. 5030/18.07.2016 dl. PDG al SRR - Ovidiu Miculescu a formulat următorul răspuns:

In conformitate cu prevederile HG. 1292/2007 Societatile mandatate sa factureze si sa incaseze taxa pentru serviciul public de radiodifuziune procedeaza la reintroducerea la plata taxei pentru serviciul public de radio a tuturor persoanelor fizice care au fost exceptate la plata taxei pentru serviciul public de radiodifuziune si care nu si-au reinnoit declaratia pe propria raspundere cu minimum 30 de zile inainte de expirarea celor 12 luni ale anului.

Pentru a răspunde solicitărilor suplimentare ale SRR(comparativ cu SRTv) în sensul de a repune anual la plată plătitorii care nu și-au reînnoit declarațiile pe propria răspundere că nu dețin radioreceptoare, societatile mandatate au procedat la modificarea programelor informatice de facturare a taxei radio. Se transmite lunar, in sistem electronic, lista nominala a persoanelor fizice care si-au reinnoit declaratia pe propria raspundere, lista care este verificata de SRR pentru validare sau corectare erori ; in functie de pozitiile validate sunt acceptate la plata cheltuielile lunare suplimentare. De asemenea, sunt verificate toate documentele transmise de societatile mandatate (peste 3.000.000 anual) iar cele nevalidate sunt comunicate mandatarilor pentru repunere la plata ; in acelasi timp comunicarea se trimite clientului a carui scutire nu a fost validata.

Resursele alocate de SRR pentru activitatea de taxa radio nu permit rularea unor aplicații prin care să fie verificată repunerea anuală la plată a celor aprox. 980.000 de familii.

Comunicarea permanentă cu societățile mandatare cât și feedback-ul primit de la clienții repuși la plată confirmă faptul că aceștia (mandatarii) procedează la reînnoirea anuală a declarațiilor pe propria răspundere

În vederea clarificării celor constatate au fost solicitate relații domnului director Constantin Pușcaș relații prin Nota de relații înregistrat cu nr. 14.00/1723/0606.2016. Din răspunsul primit s-a constatat că: „[...] **clienții SRR sunt societățile comerciale de furnizare a energiei electrice, cu care SRR are relații contractuale. Respectivetele societăți încasează taxa pentru serviciul public de radiodifuziune de la clienții lor, cu care au încheiate contracte de furnizare a energiei electrice.**”

Echipa de auditori publici externi nu reține punctul de vedere al domnului director Pușcaș Constantin întrucât taxa radio se plătește de către persoanele fizice și juridice așa cum sunt definite acestea și în condițiile prevăzute de HG nr. 977/2003. Aceștia sunt clienții SRR care achită/ plătesc taxa radio, furnizorii de energie electrică fiind doar societăți mandatare.

Răspunsul nu oferă argumente care să conducă la modificarea abaterii constatate.

În răspunsul la Nota de relații, înregistrat cu nr. 14.00/1723/0606.2016, domnul director Constantin Pușcaș menționează următoarele: „[...] **SRR ar fi avut o astfel de evidență nominală dacă ar fi existat un contact direct cu persoanele fizice sau juridice obligate la plata taxei radio.**

Relația directă cu plătitorii de taxă radio se realizează de către societățile mandatare, societăți care au o astfel de evidență cu fiecare consumator de energie electrică și implicit potențial consumator al serviciului public de radiodifuziune. Activitatea de colectare a taxei radio se realizează potrivit Precizărilor pentru aplicarea HG nr. 977/2003 privind taxa pentru serviciul public de radiodifuziune modificată prin HG nr. 1292/2007, publicate pe site-ul SRR.

Pentru plătitorii persoane juridice care nu au contract de furnizare a energiei electrice încheiat cu societățile de furnizare a energiei electrice, Serviciul comercial taxă radio, are organizată evidența nominală pe fiecare plătitor persoană juridică în parte, la nivel de informații publice postate pe site-urile Ministerului Finanțelor Publice și ONRC, obligații curente /restante etc. Pentru persoanele fizice, există bazele de date cu familiile aflate în evidența societăților mandatare, informații ce nu pot fi valorificate în lipsa unei baze de date publice care să permită accesul la datele personale ale acestora, informații publice cu privire la proprietățile singulare sau multiple, închiriate, locuite; în ceea ce privește numărul de receptoare deținute, acesta nu are relevanță, taxa radio plătindu-se pe familie și nu în funcție de numărul de receptoare radio. De asemenea, resursele și logistica ce ar trebui alocate acestei activități ar determina costuri nejustificate pentru gestionarea, în timp real, a celor peste 9 milioane de locuri de consum de energie electrică la nivel național.”

Răspunsul oferit de conducerea entității este de natură să confirme constatarea echipei și anume că nu există organizată o bază de date unitară, completă, actualizată periodic, cu detalieră corespunzătoare.

f) Faptele care constituie contravenție, a căror constatare intră în competența Curții de Conturi:

Nu este cazul.

g) Măsurile luate de către entitatea verificată în timpul auditului de conformitate:

În timpul acțiunii de control nu au fost dispuse măsuri pentru remedierea abaterii.

h) Punctul de vedere al conducerii entității verificate față de problemele rămase în divergență în urma procesului de conciliere și motivația auditorilor publici externi pentru neînsușirea acestui punct de vedere:

i) Recomandările auditorilor publici externi:

Conducerea SRR va lua toate măsurile care se impun pentru deținerea unei baze de date care să conțină toți clienții facturați de mandatarii săi, detalii pe fiecare persoană fizică sau juridică în parte, respectiv orice alte informații necesare unei bune gestiuni.

Constatarea nr.13: SRR a achitat către mandatarii săi costuri suplimentare pentru încasarea taxei radio, altele decât „comisionul” prevăzut de HG nr. 977/2003, cu consecința prejudicierii bugetului SRR cu suma de 2.112.007,37 lei estimată de echipa de control.

Nivelul comisionului perceput de mandatarul SC CEZ Vânzare SA pentru încasarea taxei radio a înregistrat o creștere substanțială de la aproximativ 14,26% în anul 2007 (11,5% plus TVA), la 16,8% în prezent (14% plus TVA), în raport cu restul mandatarilor care percep un comision de aproximativ 9% (7,5% plus TVA). Acest fapt a fost generat de nereglementarea nivelului maxim de comisionare de către furnizorii de energie electrică a serviciului de încasare a taxei radio.

Astfel, în lipsa unor prevederi legale care să stabilească nivelul maxim al comisionului perceput de mandatarii SRR pentru încasarea taxei radio SRR, există un risc ridicat ca acesta să crească.

Conform art. 5 și art. 10 din HG nr. 977/2003 privind taxa pentru serviciul public de radiodifuziune pentru serviciile prestate de mandatar cu ocazia încasării taxei lunare pentru serviciul public de radiodifuziune, în baza contractului de mandat, Societatea Română de Radiodifuziune va achita un comision mandatarilor care se va deduce din sumele încasate, diferența fiind virată integral în contul SRR: „art. 5 (1) Taxa lunară pentru serviciul public de radiodifuziune se va încasa de la plătitorii acesteia, prevăzuți la art. 1 și 3, de către Societatea Comercială de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A. prin filialele sale, în baza unui contract de mandat, o dată cu plata energiei electrice consumate.”

art. 10, „Din sumele încasate de la persoanele fizice și de la cele juridice Societatea Comercială de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A. va deduce comisionul cuvenit, iar restul sumelor va fi virat integral în contul Societății Române de Radiodifuziune, la termenele și în condițiile stabilite prin contractul de mandat, care va cuprinde, pe lângă nivelul comisionului, și modalitățile de încasare și urmărire a creanțelor restante.”

Ca atare, conform prevederilor legale mai sus menționate, singura sumă pe care trebuie să o achite SRR mandatarilor este comisionul destinat acoperirii tuturor cheltuielilor ocazionate de derularea obligațiilor din contractele de mandat.

Contrar celor descrise anterior, în contractele încheiate cu mandatarii, SRR se obligă să achite suplimentar, pe lângă comisionul negociat, și alte cheltuieli efectuate de mandatar, cum ar fi: cheltuieli ocazionate de procedurile de recuperare a taxei radio, cheltuieli efectuate de mandatar cu expedierea cererilor de scutire/ declarațiilor pe propria răspundere etc.

Echipa de control a constatat că aceste cheltuieli suportate suplimentar de SRR contravin prevederilor HG nr. 977/2003 care prevăd ca, pentru serviciile prestate de mandatar în baza contractului de mandat, aceștia „să deducă din sumele încasate doar comisionul aferent, iar restul sumei să fie virată integral în contul SRR”.

Exemplificăm cu câteva extrase din contracte de mandat încheiate de SRR, clauzele prin care s-a stipulat plata cheltuielilor suplimentare:

- **Art. 3 din contractul de mandat nr. 41634/29.04.2009 încheiat cu ENEL ENERGIE:**
„Pentru prestațiile sale, mandantul se obligă să plătească mandatarului un comision, reprezentând un procent de 7,5% la care se adaugă TVA....”

Suplimentar, la art. 5 din contract:

„5.1.6 – Să contribuie procentual, la suma încasată sau de încasat, cu cheltuielile ocazionate de procedurile de recuperare a creanțelor privind taxa pentru serviciul public de radiodifuziune, indiferent dacă acestea se încasează sau nu, pe baza de documente justificative. Contravaloarea acestor cheltuieli se rețin din încasări odată cu comisionul facturat și se evidențiază separat pe factură”.

- **Art. 3 din contractul de mandat încheiat cu ENEL ENERGIE MUNTENIA SA nr.5702/30.04.2009:**

„Pentru prestațiile sale, mandantul se obligă să plătească mandatarului un comision, reprezentând un procent de 7,5% la care se adaugă TVA....”

Suplimentar, la art. 5 din contract:

„5.1.6 – Să contribuie procentual, la suma încasată sau de încasat, cu cheltuielile ocazionate de procedurile de recuperare a creanțelor privind taxa pentru serviciul public de radiodifuziune, indiferent dacă acestea se încasează sau nu, pe baza de documente justificative. Contravaloarea acestor cheltuieli se rețin din încasări odată cu comisionul facturat și se evidențiază separat pe factură”.

- **Art. 3 din contractul de mandat încheiat cu E.ON ENERGIE ROMÂNIA SA nr.43389/13.11.2012:**

„Pentru prestațiile sale, Mandantul se obligă să plătească Mandatarului o remunerație astfel:

3.1. un comision de 7,5% (exclusiv TVA) aplicat la valoarea încasărilor din taxa pentru serviciul public de radiodifuziune și penalitățile aferente.

3.2. O sumă fixă de 5 lei (exclusiv TVA)/declarație pe proprie răspundere privind nedeținerea receptoarelor de radio, reînnoită anual, prelucrată/primită de către Mandatar, conform prevederilor HG nr. 1292/2007. Această sumă include toate costurile determinate de primirea, declarațiilor și actelor doveditoare, operarea acestora în sistemul de gestionare a clienților și cheltuielile de expediere de la punctele de lucru ale Mandatarului la Mandant a documentelor respective. [...]

3.4. Suma fixă de 1,5 lei(exclusiv TVA) pentru fiecare copie de factură reprezentând creanțele neîncasate, predate către Mandant în vederea recuperării, certificată conform ci originalul, solicitată de SRR, pe baza unui borderou întocmit lunar de către Mandatar”.

- **Art. 3 din contractul de mandat încheiat cu CEZ VÂNZARE SA nr.1272/06.06.2007 (AA 2/41366/28.02.2008):**

„Pentru îndeplinirea obligațiilor decurgând din prezentul Contract, Mandantul se obligă să plătească Mandatarului o remunerație numită comision, reprezentând o cotă de 11,5% fără TVA, aplicată la valoarea încasărilor din taxa pentru serviciul public de radiodifuziune și din penalitățile aferente”.

Suplimentar, la art.4 din contract:

Mandantul se obligă „4.1.2 – Să organizeze expedierea în teritoriu în timp util, a formularelor indicate la pct. 4.1.1. de mai sus. Costurile expedierii prin serviciile poștale a formularelor vor fi suportate de SRR. [...]

4.1.9. Să suporte cota parte din cheltuielile ocazionate de obținerea titlurilor executorii și/sau din cheltuielile legate de eventuala recuperare a creanțelor privind taxa pentru serviciul public de radiodifuziune în situația în care pe aceeași factură fiscală se regăsesc și creanțe din energia electrică (proporțional cu valoarea creanței din taxa pentru serviciul public de radiodifuziune în total creanță de recuperat), pe bază de documente justificative.

4.1.10. Să suporte cheltuielile ocazionate de derularea prezentului contract de mandat, convenite între Părți, precum și cheltuielile de expediere de la sucursalele Mandatarului la Mandant

a documentelor legate de taxa pentru serviciul public de radiodifuziune (declarații pe proprie răspundere, cereri de scutire etc.), pe bază de documente justificative.

- **Art. 3 din contractul de mandat încheiat cu MIDAS&CO SRL nr.14.00/2654/06.10.2015:**
„Pentru prestațiile sale, mandantul se obligă să plătească mandatarului un comision, reprezentând un procent de 7,5% la care se adaugă TVA....”

Suplimentar, la art.5 Obligațiile părților din contract, SRR se obligă:

„5.1.4 Să suporte cheltuielile efectuate de SC MIDAS & CO SRL, pentru expedierea cererilor de scutire/declarațiilor pe propria răspundere primite de la clienți și trimise SRR pe baza de documente justificative; aceste cheltuieli se rețin din încasări odată cu comisionul facturat și se evidențiază separat pe factură.

5.1.6 Să contribuie procentual, la suma încasată sau de încasat, cu cheltuielile ocazionate de procedurile de recuperare a creanțelor privind taxa pentru serviciul public de radiodifuziune, indiferent dacă acestea se încasează sau nu, pe baza de documente justificative. Contravaloarea acestor cheltuieli se rețin din încasări odată cu comisionul facturat și se evidențiază separat pe factură.”

În Situația privind taxa radio(anexa nr.) întocmită de SRR pentru perioada 2013-2015 se constată că din sumele încasate de la clienți au fost deduse atât comisionul, cât și cheltuielile suplimentare efectuate de aceștia, astfel:

-lei-

Anul	Valoare comision (cu TVA)	Cheltuieli efectuate de mandatar (cu TVA), recuperate de la SRR
2013	17.991.336,54	747.408,72
2014	18.267.438,20	709.050,17
2015	18.538.529,92	655.548,48
TOTAL	54.797.304,66	2.112.007,37

Comisionul achitat de SRR către mandatar pentru serviciile prestate de aceștia în baza contractului de mandat, conform HG nr. 977/2003, este în sumă de 54.797.304,66 lei, iar suma achitată în plus mandatarilor, față de ceea ce a fost prevăzut în actul normativ amintit anterior, este de 2.112.007,37 lei.

b) Actul normativ încălcat:

Legea contabilității nr. 82/1991 , republicată, cu modificările și completările ulterioare:

art. 16 „Contabilitatea clienților și furnizorilor, a celorlalte creanțe și obligații se ține pe categorii, precum și pe fiecare persoană fizică sau juridică.”

- Ordinul Ministerului Finanțelor Publice nr. 1.802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, punctul 329:

”(1) Contabilitatea furnizorilor și clienților, a celorlalte datorii și creanțe se ține pe categorii, precum și pe fiecare persoană fizică sau juridică. În acest sens, în contabilitatea analitică, furnizorii și clienții se grupează astfel: interni și externi, iar în cadrul acestora pe termene de plată, respectiv de încasare.”,

- HG nr. 977/2003 privind taxa pentru serviciul public de radiodifuziune „art. 5 (1) Taxa lunară pentru serviciul public de radiodifuziune se va încasa de la plătitorii acesteia, prevăzuți la art. 1 și 3, de către Societatea Comercială de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A. prin filialele sale, în baza unui contract de mandat, o data cu plata energiei electrice consumate.”

art. 10 „Din sumele încasate de la persoanele fizice și de la cele juridice Societatea Comercială de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A. va deduce comisionul cuvenit, iar restul sumelor va fi virat integral în contul Societății Romane de Radiodifuziune, la termenele și în condițiile stabilite prin contractul de mandat, care va cuprinde, pe lângă nivelul comisionului, și modalitățile de încasare și urmărire a creanțelor restante.”

- În conformitate cu prevederile art. 3 din O.G. nr. 119 din 31 august 1999, obiectivul general al controlului intern/managerial a fost definit drept **protejarea fondurilor publice împotriva pierderilor datorate erorii, risipei, abuzului sau fraudei.**

La art. 4 alin (2) lit a) au fost reglementate următoarele cu privire la obligațiile conducătorului entității publice în domeniul controlului intern/managerial, cerințele controlului intern/managerial: *supravegherea continuă de către personalul de conducere a tuturor activităților și îndeplinirea de către personalul de conducere a obligației de a acționa corectiv, prompt și responsabil ori de câte ori se constată încălcări ale legalității și regularității în efectuarea unor operațiuni sau în realizarea unor activități în mod neeconomic, ineficace sau ineficient;*

De asemenea conform bunei gestiuni financiare definite la art. 5 alin (1) din O.G. nr. 119/1999, *Persoanele care gestionează fonduri publice sau patrimoniul public au obligația să realizeze o bună gestiune financiară prin asigurarea legalității, regularității, economicității, eficacității și eficienței în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului public.*

Conform OMFP nr. 946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial, cuprinzând standardele de control intern/managerial la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control intern/managerial, republicat, cu modificările și completările ulterioare, abrogat de Ordinul 808/08.07.2015 pentru aplicarea Ordinului nr. 400/2015.

Art. 2 alin (1) *Conducătorul fiecărei entități publice dispune, ținând cont de particularitățile cadrului legal de organizare și funcționare, precum și de standardele prevăzute în anexa nr. 1, măsurile necesare pentru elaborarea și/sau dezvoltarea sistemului de control intern/managerial, inclusiv a procedurilor formalizate pe activități.*

Anexa nr. 1 CODUL CONTROLULUI INTERN/MANAGERIAL

cuprinzând standardele de control intern/managerial la entitățile publice

pct.1 *În contextul principiilor generale de bună practică care compun acquis-ul comunitar, controlului i se asociază o accepțiune mult mai largă, acesta fiind privit ca o funcție managerială, și nu ca o operațiune de verificare. Prin funcția de control, managementul constată abaterile rezultatelor de la obiective, analizează cauzele care le-au determinat și dispune măsurile corective sau preventive ce se impun.*

c) **Valoarea estimativă a erorii/abaterii constatate:** pentru perioada verificată 2013-2015, suma achitată în plus este de **2.112.007,37 lei**

d) **Consecințele economico – financiare, sociale ale abaterii de la legalitate și regularitate:** prejudicierea bugetului SRR cu suma achitată în plus către mandatar cu titlu de alte cheltuieli.

e) **Persoanele cu atribuții în domeniul în care s-au constatat deficiențele:**

Domnul Ovidiu Miculescu – Președinte Director General în perioada controlată,

Domnul Constantin Pușcaș - Director al Direcției Economice în perioada controlată.

În vederea clarificării celor constatate au fost solicitate relații domnului Ovidiu Miculescu în calitate de PDG al SRR, prin adresa nr. 40586/12.07.2016, după cum urmează:

Întrebare: *Având în vedere faptul că procentul de comision pe care SRR îl plătește mandatarilor în baza contractului de mandat are ca destinație acoperirea tuturor cheltuielilor ocazionate de serviciile prestate, vă rugăm să ne comunicați care este baza legală conform căreia SRR a achitat și sumele suplimentare reprezentând alte cheltuieli efectuate de mandatar?*

Prin adresa nr. 5030/18.07.2016 dl. PDG al SRR - Ovidiu Miculescu a formulat următoarele răspunsuri:

Răspuns: *În conformitate cu prevederile H.G. 977/2003 Art. 5 (3) „conditiile de prestare a serviciilor prevazute la alin. (1) vor fi stabilite prin contractul de mandat”. Astfel, cheltuielile suplimentare au fost negociate și sunt prevazute în contractul de mandat.*

Întrebare: *În condițiile în care contractul de mandat are un obiect bine definit, iar pentru serviciile prestate de mandatar se plătește legal un comision, cum justificați suportarea de către SRR a cheltuielilor suplimentare?*

Răspuns: *Comisionul acopera toate cheltuielile determinate de facturarea și încasarea taxei radio. Cheltuielile suplimentare au fost suportate de SRR în baza contractului de mandat și includ toate costurile determinate de reînnoirea declarațiilor pe propria răspundere (primirea declarațiilor și actelor deveditoare, operarea acestora în sistemul de facturare) și cheltuielile de expediere de la punctele de lucru ale Mandatarului la Mandant a documentelor respective; pentru creanțele neincasate predate către Mandant în vederea recuperării cheltuielile suplimentare se referă la costul operațiunilor de generare a bazei de date, costul documentelor solicitate de Mandant (facturi, contracte și alte documente), certificarea acestora și costul expedierii acestora.*

Întrebare: *Dacă „cheltuielile suplimentare” sunt reprezentate de costul cu expedierea cererilor de scutire/declarațiilor pe propria răspundere, a procedurilor legate de recuperarea creanțelor etc., atunci care este destinația „comisionului” achitat, ce cheltuieli sunt acoperite de acest comision?*

Răspuns: *Mandatarul se obligă să factureze și să încaseze, în numele și pentru Mandant, contravaloarea taxei pentru serviciul public de radiodifuziune de la persoane fizice singure sau constituite în familii, în cazul în care locuiesc în comun și gospodăresc împreună și de la persoanele juridice cu sediul în România, inclusiv filialele, sucursalele, agențiile și reprezentantele acestora, precum și reprezentantele din România ale persoanelor juridice străine, conform HG nr. 977/2003 privind taxa pentru serviciul public de radiodifuziune, HG nr. 1292/2007 și a Legii nr. 41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune, astfel cum a fost ulterior modificată, care au încheiat contracte de furnizare a energiei electrice cu mandatarul respectiv. Astfel, comisionul acopera toate cheltuielile determinate de facturarea și încasarea taxei radio. Procentul de comision se aplică numai la sumele incasate (nu la cele facturate).*

În răspunsul la Nota de relații, înregistrat cu nr. 14.00/1723/06.06.2016, domnul director Constantin Pușcaș menționează următoarele: „[...] **clienții SRR sunt societățile comerciale de furnizare a energiei electrice, cu care SRR are relații contractuale. Respectivetele societăți încasează taxa pentru serviciul public de radiodifuziune de la clienții lor, cu care au încheiat contracte de furnizare a energiei electrice.**”

Echipa de auditori publici externi nu reține punctul de vedere al domnului director Pușcaș Constantin deoarece taxa radio se plătește de către persoanele fizice și juridice așa cum sunt definite

acestea și în condițiile prevăzute de HG nr. 977/2003. Aceștia sunt clienții SRR care achită/ plătesc taxa radio, furnizorii de energie electrică fiind doar societăți mandatare.

Răspunsul nu oferă argumente care să conducă la modificarea abaterii constatate.

În răspunsul la Nota de relații, înregistrat cu nr. 14.00/1723/0606.2016, domnul director Constantin Pușcaș menționează următoarele: „[...] **SRR ar fi avut o astfel de evidență nominală dacă ar fi existat un contact direct cu persoanele fizice sau juridice obligate la plata taxei radio.**

Relația directă cu plătitorii de taxă radio se realizează de către societățile mandatare, societăți care au o astfel de evidență cu fiecare consumator de energie electrică și implicit potențial consumator al serviciului public de radiodifuziune. Activitatea de colectare a taxei radio se realizează potrivit Precizărilor pentru aplicarea HG nr. 977/2003 privind taxa pentru serviciul public de radiodifuziune modificată prin HG nr. 1292/2007, publicate pe site-ul SRR.

Pentru plătitorii persoane juridice care nu au contract de furnizare a energiei electrice încheiat cu societățile de furnizare a energiei electrice, Serviciul comercial taxă radio, are organizată evidența nominală pe fiecare plătitor persoană juridică în parte, la nivel de informații publice postate pe site-urile Ministerului Finanțelor Publice și ONRC, obligații curente /restante etc. Pentru persoanele fizice, există bazele de date cu familiile aflate în evidența societăților mandatare, informații ce nu pot fi valorificate în lipsa unei baze de date publice care să permită accesul la datele personale ale acestora, informații publice cu privire la proprietățile singulare sau multiple, închiriate, locuite; în ceea ce privește numărul de receptoare deținute, acesta nu are relevanță, taxa radio plătindu-se pe familie și nu în funcție de numărul de receptoare radio. De asemenea, resursele și logistica ce ar trebui alocate acestei activități ar determina costuri nejustificate pentru gestionarea, în timp real, a celor peste 9 milioane de locuri de consum de energie electrică la nivel național.”

Răspunsul oferit de conducerea entității confirmă constatarea echipei și anume că nu există organizată o bază de date unitară, completă, actualizată periodic, cu detalieră corespunzătoare.

f) Faptele care constituie contravenție, a căror constatare intră în competența Curții de Conturi:

Nu este cazul.

g) Măsurile luate de către entitatea verificată în timpul auditului de conformitate:

În timpul acțiunii de control nu au fost dispuse măsuri pentru remedierea abaterii.

h) Punctul de vedere al conducerii entității verificate față de problemele rămase în divergență în urma procesului de conciliere și motivația auditorilor publici externi pentru neînșușirea acestui punct de vedere:

i) Recomandările auditorilor publici externi:

Conducerea SRR va întreprinde măsurile legale pentru stabilirea întinderii prejudiciului și recuperarea acestuia, inclusiv a dobânzilor și penalităților de întârziere sau majorări de întârziere, după caz, aplicabile pentru veniturile bugetare potrivit legii, de la persoanele responsabile.

Conducerea SRR va întreprinde toate demersurile necesare pentru modificarea cadrului legal aplicabil, în sensul limitării nivelului de comisionare a contractelor de mandat încheiate cu furnizorii de energie electrică.

Constatarea nr. 14: SRR a încheiat cu SC Best Advertising & Consult SRL un contract de exclusivitate pentru vânzarea spațiului publicitar al SRR, fără a se asigura că nivelul tarifelor practicate pentru vânzarea spațiului publicitar, pe tot circuitul comercial, de la SRR până la beneficiarul final al spoturilor/reclamelor publicitare, nu a făcut obiectul unor tranzacții cu valoare adăugată a operatorilor economici interpuși între SRR și beneficiarul final.

Echipa de control a constatat că în derularea contractului, SRR nu s-a asigurat de existența transparenței tarifelor cu care se facturează spațiul publicitar al SRR, sub aspectul menținerii tarifelor practicate în procesul de vânzare a spațiului publicitar (serviciu public) de la proprietarul acestuia (SRR) și până la beneficiarul final al spoturilor publicitare.

De asemenea, s-a constatat că, contractele de vânzare a spațiului publicitar al SRR, în foarte mare măsură, nu sunt încheiate direct cu beneficiarul final al reclamelor/spoturilor publicitare difuzate de SRR, ci sunt încheiate cu alte agenții de media, fără a se cunoaște dacă acestea sunt sau nu reprezentanții beneficiarilor finali ai spațiului publicitar sau doar alte agenții intermediare.

Aspectele constatate de echipa de control ridică suspiciuni cu privire la faptul că spațiul publicitar al SRR a făcut obiectul unor activități economice, cu încălcarea art. 6 din Legea nr. 41/1994, cu consecința prejudicierii bugetului SRR.

În perioada 2013-2015, campaniile publicitare difuzate de SRR s-au realizat în baza **acordului cadru/ contractelor subsecvente încheiate cu SC Best Advertising & Consult SRL**, după cum urmează:

- acordul – cadru de servicii nr. 832/07.05.2012 pe o perioadă de 24 luni;
- contract subsecvent nr. 833/07.05.2012 pentru perioada 07.05.2012-06.05.2013;
- contract subsecvent nr. 666/08.05.2013 pentru perioada 08.05.2013-07.05.2014;
- contract de servicii nr. A497/16.04.2014 pentru perioada 08.05.2014 – 31.12.2014;
- acordul – cadru de servicii nr. A1504/24.11.2014 pe o perioadă de 24 luni, 01.01.2015 – 31.12.2016;
- contract de servicii de gestionare și vânzare a spațiului publicitar prin reprezentare media nr. 1804/24.11.2014, pe perioada 01.01.2015 – 31.12.2015.

Obiectul acordului cadru îl constituie activitatea de gestionare și vânzare a spațiului publicitar SRR, prin reprezentare media, aferent posturilor Radio România Actualități, Radio România Cultural, Radio România Antena Satelor și Radio România regional, prin încheierea de către acesta (SC BEST Advertising & Consult SRL), în numele și pe seama SRR a unor contracte de publicitate cu clienții pentru difuzarea de către SRR a campaniilor publicitare care fac obiectul contractelor astfel încheiate. **BEST Advertising & Consult SRL, în baza contractului, are exclusivitate în vânzarea spațiului publicitar (serviciului public de radiodifuziune) al SRR.**

Conform contractelor încheiate cu „clienții” (NB: a se citi, în principal, agenții de publicitate și nu beneficiar final al spațiului publicitar), toate plățile pe care aceștia le vor datora pentru cumpărarea spațiului publicitar vor fi efectuate numai în contul bancar al SRR. Acesta va factura și încasa direct de la clienți contravaloarea prestațiilor publicitare.

Pentru serviciile prestate de SC BEST Advertising & Consult SRL, SRR va plăti un comision sub forma unui procent din încasările realizate.

Prestatorul SC BEST Advertising & Consult SRL **administrează în exclusivitate spațiul publicitar** al SRR corespunzător posturilor RRA, RRC, RR Antena Satelor și RRR de maxim 8 minute/oră/program radio.

Conform situațiilor prezentate de SRR, „**clienții**” contractați de BEST Advertising & Consult SRL **sunt în proporție de 85% agenții de publicitate**, care la rândul lor au încheiate contracte cu clienții finali, cărora SRR le difuzează spotul publicitar, deci clienții finali de publicitate.

Succint, vânzarea spațiului publicitar al SRR se realizează după următoarea schemă:

SRR →	BEST ADVERTISING	AGENȚII PUBLICITATE	CLIENT FINAL
difuzare publicitate	administrator exclusiv, gestionar și vânzător al spațiului publicitar – reprezentare media SRR	reprezentare client final	beneficiar final, real, al spațiului publicitar

La nivelul SRR nu există informații/documente cu privire la nivelul tarifelor și costurilor adiționale practicate pe tot „lanțul” comercial cu care se vinde spațiul publicitar, de la SRR până la beneficiarul final al acestuia, pentru care BEST Advertising are exclusivitate.

Conform contractelor prezentate echipei de control, comisionul pe care SRR îl achită societății BEST Advertising & Consult SRL a scăzut de la 21% cât era la începutul colaborării dintre cele 2 entități, respectiv conform acordului cadru nr. 832/07.05.2012, la 1% la valoarea încasărilor lunare, conform acordului cadru nr. A1504/24.11.2014.

În „propunerea tehnică” prezentată de BEST Advertising & Consult SRL ca urmare a derulării procedurii de achiziție publică, sunt câteva precizări importante:

- faptul că **obiectul achiziției publice îl reprezintă**, conform caietului de sarcini, **„oferirea spre gestionare și vânzare a spațiului publicitar de 8 minute/oră** aferent posturilor RRA, RRC, RR Antena Satelor etc.”;

- „gestionarea spațiului publicitar” îi va „**aduce clienți suplimentari lui BEST Advertising** și pentru alte medii de comunicare (TV, OUTDOOR, presa, online), ceea ce înseamnă **venituri suplimentare companiei BEST Advertising**, care **nu implică financiar SRR**;

- **activitățile suplimentare vânzării spațiului publicitar și care nu fac obiectul vânzării minutelor de publicitate** (nefiind cuprinse în caietul de sarcini), dar care aduc venituri suplimentare societății BEST Advertising sunt:

- ✓ realizare și strategie plan media,
- ✓ realizarea spoturilor publicitare „contra cost”,
- ✓ realizarea media planurilor eficiente pe intervale orare, alegerea duratei spoturilor etc.
- toate serviciile suplimentare, adiționale/complementare vânzării spațiului publicitar al

SRR, sunt „taxate separat de Regia Best Advertising direct către clienți” și aduc venituri suplimentare lui BEST.

De asemenea, în răspunsul oferit de BEST cu adresa nr. 329/02.10.2014 la întrebarea SRR din cadrul procedurii de achiziție publică referitoare la faptul că prețul oferit este neobișnuit de scăzut (adresa SRR nr. 14.04/1584/01.10.2014), aceasta justifică prin faptul că **veniturile obținute de la SRR din vânzarea spațiului publicitar sunt menite să acopere strict costurile directe legate de îndeplinirea contractului** (4 ore de muncă pe zi ale managerului de proiect și 2 ore de muncă pe zi ale managerilor de vânzări), dar entitatea va beneficia de „**venituri suplimentare din activități conexe**”. **Tranzacția prin care SRR a vândut spațiul publicitar societății BEST Advertising și prin care aceasta a obținut dreptul exclusiv de a administra acest spațiu, îi aduce societății BEST**

Advertising beneficii suplimentare, dincolo de comisionul de 1%, constând atât în „notorietate” în piața media din România, cât și „clienți diverși pentru toate mediile de comunicare”, dar și „venituri (suplimentare) realizate în urma activităților conexe care vor fi împărțite de management și echipa de vânzări a societății”.

Beneficiile suplimentare obținute de BEST sunt:

„Notorietatea” - care îi asigură, prin alipirea de brandul SRR, seriozitate, siguranță, încredere, acoperire națională,

„Clienți diverși pentru toate mediile de comunicare” – îi dă posibilitatea de a diversifica oferta media prin adresare TV, OUTDOOR, presa, online, deci un „mall media” cu servicii diverse construite conex vânzării spațiului publicitar al SRR,

„Venituri suplimentare realizate în urma activităților conexe...” – realizarea unei cifre de afaceri și a unui profit suplimentar, considerabil, pentru o firmă cu un număr mediu de 7 angajați, conform site-ului Ministerului de Finanțe.

SRR a încheiat cu SC Best Advertising & Consult SRL un contract de exclusivitate pentru vânzarea spațiului publicitar propriu, fără a se asigura că în derularea acestuia, nivelul tarifelor practicate pentru vânzarea spațiului publicitar pe tot circuitul comercial, de la SRR până la beneficiarul final al spoturilor/reclamelor publicitare, nu a făcut obiectul unor tranzacții cu valoare adăugată a operatorilor economici interpuși între SRR și beneficiarul final.

Echipa de control a constatat că în derularea contractului, SRR nu s-a asigurat de existența transparenței tarifelor cu care se facturează spațiul publicitar al SRR, sub aspectul menținerii tarifelor practicate în procesul de vânzare a spațiului publicitar (serviciu public) de la proprietarul acestuia (SRR) și până la beneficiarul final.

De asemenea s-a constatat că, contractele de vânzare ale spațiului publicitar al SRR, în foarte mare măsură, nu sunt încheiate direct cu beneficiarul final al reclamelor/spoturilor publicitare difuzate de SRR, și sunt încheiate cu alte agenții de media, fără a se cunoaște dacă sunt sau nu reprezentanții beneficiarilor finali ai spațiului publicitar sau doar alte agenții intermediare.

Aspectele constatate de echipa de control ridică suspiciuni cu privire la faptul că spațiul publicitar al SRR a făcut obiectul unor activități economice, cu încălcarea art. 6 din Legea nr. 41/1994, cu consecința prejudicierii bugetului SRR.

Față de cele prezentate a fost sesizată Agenția Națională de Administrare Fiscală pentru efectuarea unor verificări de specialitate în cursul acțiunii de control.

b) Actul normativ încălcat:

- În conformitate cu prevederile O.G. nr. 119 din 31 august 1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare, conducerea SRR avea obligația asigurării sistemului de control intern/managerial în concordantă cu obiectivele societății și cu reglementările legale, în vederea asigurării administrării fondurilor în mod economic, eficient și eficace.

În conformitate cu prevederile art. 3 din O.G. nr. 119 din 31 august 1999, obiectivul general al controlului intern/managerial a fost definit drept *protejarea fondurilor publice împotriva pierderilor datorate erorii, risipei, abuzului sau fraudei.*

La art. 4 alin (2) lit a) au fost reglementate următoarele cu privire la obligațiile conducătorului entității publice în domeniul controlului intern/managerial, cerințele controlului intern/managerial: *supravegherea continuă de către personalul de conducere a tuturor activităților și îndeplinirea de*

către personalul de conducere a obligației de a acționa corectiv, prompt și responsabil ori de câte ori se constată încălcări ale legalității și regularității în efectuarea unor operațiuni sau în realizarea unor activități în mod neeconomic, ineficace sau ineficient;

De asemenea, conform bunei gestiuni financiare definite la art. 5 alin (1) din O.G. nr. 119/1999, *Persoanele care gestionează fonduri publice sau patrimoniul public au obligația să realizeze o bună gestiune financiară prin asigurarea legalității, regularității, economicității, eficacității și eficienței în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului public.*

Conform OMFP nr. 946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial, cuprinzând standardele de control intern/managerial la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control intern/managerial, republicat, cu modificările și completările ulterioare, abrogat de Ordinul 808/08.07.2015 pentru aplicarea Ordinului nr. 400/2015.

Art. 2 alin (1) *Conducătorul fiecărei entități publice dispune, ținând cont de particularitățile cadrului legal de organizare și funcționare, precum și de standardele prevăzute în anexa nr. 1, măsurile necesare pentru elaborarea și/sau dezvoltarea sistemului de control intern/managerial, inclusiv a procedurilor formalizate pe activități.*

Anexa nr. 1 CODUL CONTROLULUI INTERN/MANAGERIAL

cuprinzând standardele de control intern/managerial la entitățile publice

pct.1 În contextul principiilor generale de bună practică care compun acquis-ul comunitar, controlului i se asociază o accepțiune mult mai largă, acesta fiind privit ca o funcție managerială, și nu ca o operațiune de verificare. Prin funcția de control, managementul constată abaterile rezultatelor de la obiective, analizează cauzele care le-au determinat și dispune măsurile corective sau preventive ce se impun.

• *Natura obiectivelor*

Obiectivele entității publice pot fi grupate în trei categorii:

1) Eficacitatea și eficiența funcționării

Această categorie cuprinde obiectivele legate de scopurile entității publice și de utilizarea eficientă a resurselor. De asemenea, tot aici sunt incluse și obiectivele privind protejarea resurselor entității publice de utilizare inadecvată sau de pierderi, ca și identificarea și gestionarea pasivelor.

c) **Valoarea estimativă a erorii/abaterii constatate:** nu a putut fi estimată de echipa de control.

d) **Consecințele economico – financiare, sociale ale abaterii de la legalitate și regularitate:** prin lipsa de transparență în modul în care spațiul publicitar al SRR face obiectul tranzacțiilor comerciale între diferiți agenți economici până la beneficiarul acestuia, respectiv a respectării prevederilor legale privind încheierea contractelor de vânzare a spațiului publicitar al SRR, astfel încât acestea să fie încheiate direct cu beneficiarul acestuia, bugetul SRR poate fi prejudiciat prin neîncasarea în totalitate a prețului achitat de beneficiar pentru spațiul publicitar.

e) **Persoanele cu atribuții în domeniul în care s-au constatat deficiențele:**

Dl. Ovidiu Miculescu – Președinte Director General.

Dl. Cristian Traian Savu – Director Direcția Marketing

În vederea clarificării celor constatate au fost solicitate relații domnului Ovidiu Miculescu în calitate de PDG al SRR, prin adresa nr. 40586/12.07.2016, după cum urmează:

Întrebare: *De ce contractele de vânzare ale spațiului publicitar al SRR, în foarte mare măsură, nu sunt încheiate direct cu beneficiarul final al reclamelor/spoturilor publicitare difuzate de SRR?*

Prin adresa nr. 5030/18.07.2016 dl. PDG al SRR - Ovidiu Miculescu a formulat următoarele răspunsuri:

Practica, atât la nivel național cât și internațional, este ca un beneficiar important de publicitate să solicite unei agenții de profil să-i gestioneze campaniile de publicitate. Aceasta (agenția de publicitate) propune strategia pentru promovarea unui produs, suporturile media pe care este mai eficientă publicitatea și distribuie bugetul alocat promovării. Din experiența de vânzări a SRR, niciun client major de pe piața de publicitate (ex. LIDL, Billa, Orange, etc) nu a achiziționat spațiu publicitar la Radio România, în mod direct.

Întrebare: Aveți cunoștință de nivelul tarifelor practicate pentru vânzarea spațiului publicitar al SRR pe tot circuitul comercial, de la SRR până la beneficiarul final al spoturilor/reclamelor publicitare, acest circuit incluzând agențiile media de reprezentare, atât ale SRR (BEST Advertising), cât și ale beneficiarilor finali? Aveți cunoștință dacă spațiul publicitar al SRR a făcut obiectul unor tranzacții cu valoare adăugată a operatorilor economici interpuși între SRR și beneficiarul final?

Răspuns: Conform contractului 1440/14.12.2015, punctul 7.13, încheiat între SRR și SC Best Advertising&Consult SRL "Prestatorul se obligă să stabilească și să transmită spre aprobare către SRR politica comercială și tarifară în vederea maximizării venitului obținut din vânzarea spațiului publicitar". Drept urmare SRR nu are cunoștință decât de tarifele menționate în media plan. Nu avem la cunoștință dacă spațiul publicitar al SRR a făcut obiectul unor tranzacții cu valoare adăugată a operatorilor economici interpuși între SRR și beneficiarul final.

Întrebare: Aveți cunoștință dacă tariful și discount-urile stabilite prin „Media plan” de SRR sunt menținute și în factura pe care agenția de publicitate (clientul SRR) o întocmește beneficiarului final al spațiului de publicitate?

Răspuns: SRR nu stabilește tarife și discount-uri în "Media plan". Media planul cu tarifele prezentate ne este transmis de către SC Best Advertising&Consult SRL conform politicii proprii de vânzări agreeate de Radio România prin contractual aflat în derulare. Referitor la facturile de publicitate emise de către agenția de publicitate terților (beneficiarii finali) vă informăm că SRR nu are cunoștință de cauză, aceste spețe făcând obiectul înțelegerii acestuia cu agenția care îl reprezintă.

Întrebare: Considerați că este asigurată transparența sub aspectul menținerii tarifelor practicate în procesul de vânzare a spațiului publicitar (serviciu public), de la proprietarul acestuia (SRR) și până la beneficiarul final al spoturilor publicitare?

Răspuns: Referitor la contractele de publicitate încheiate între clienții importanți cu agențiile lor de media, consideram că acestea sunt acoperite de confidențialitate, mai ales că radioul public nu este singurul suport media pe care clientul final alocă bugete de publicitate. SRR nu poate interveni în politica de vânzări practică de agenția de media care reprezintă clientul pe piața de publicitate.

Scopul externalizării spațiului publicitar al SRR a fost maximizarea veniturilor din publicitate prin asigurarea de către prestator a unui venit minim anual garantat. Realizarea venitului minim anual garantat a reprezentat indicatorul urmărit de către SRR în procesul valorificării profitabile a spațiului publicitar propriu. Precizăm că veniturile din publicitate au avut un trend crescător, prestatorul depășind an de an valorile asumate contractual pentru venitul minim garantat.

Întrebare: Aveți cunoștință de existența unor legături de afiliere (atât în istoric, cât și în prezent), între BEST Advertising și principalele agenții de publicitate, cu care BEST colaborează și care sunt clienții cei mai importanți ai SRR?

Răspuns: Nu.

f) Faptele care constituie contravenție, a căror constatare intră în competența Curții de Conturi: Nu este cazul.

g) Măsurile luate de către entitatea verificată în timpul auditului de conformitate:
În timpul acțiunii de control nu au fost dispuse măsuri pentru remedierea abaterii.

h) Punctul de vedere al conducerii entităților verificate față de problemele rămase în divergență în urma procesului de conciliere și motivația auditorilor publici externi pentru neînsoșirea acestui punct de vedere:

i) Recomandările auditorilor publici externi:

Conducerea SRR va dispune toate măsurile legale pentru a asigura existența transparenței tarifelor cu care se facturează spațiul publicitar al SRR, sub aspectul obținerii unei aigurări rezonabile că, tarifelor practicate în procesul de vânzare a spațiului publicitar de la proprietarul acestuia (SRR) și până la beneficiarul final al spoturilor publicitare, nu fac obiectul unor operațiuni economice cu valoare adăugată.

Conducerea SRR va dispune toate măsurile legale pentru a asigura respectarea prevederilor legale (art. 6 din Legea nr. 41/1994) în încheierea contractelor de vânzare a spațiului publicitar al SRR, astfel încât acestea să fie încheiate direct cu beneficiarul reclamelor/spoturilor publicitare difuzate de SRR, sau cu alte agenții de media – reprezentanți ai beneficiarilor finali ai spațiului publicitar.

Constatarea nr. 15: Societatea Română de Radiodifuziune nu a beneficiat în totalitate de achizițiile de creație intelectuală ce au făcut obiectul contractului de cesiune a drepturilor de autor nr. 766/29.05.2013 pentru realizarea creației pentru derularea campaniei Radio România 85 de ani, încheiat cu societatea Activ AD SRL, pentru care au fost plătite în etapele contractuale nr. 3 și 4 suma de 49.500 lei, exclusiv TVA. În fapt, creațiile intelectuale ce au făcut obiectul contractului nu au respectat prevederile contractuale, cu consecința imposibilității SRR de a beneficia neîngrădit de acestea.

Față de cele prezentate, echipa de control a constatat că, conducerea SRR nu a renegociat contractul de cesiune a drepturilor de autor, cu consecința prejudicierii bugetului SRR cu valoarea achitată pentru creațiile intelectuale pentru care drepturile au fost îngădite.

Prin Hotărârea CA al SRR nr. 93/07.06.2012 s-a aprobat, în scopul aniversării în anul 2013 a 85 de ani de la înființarea SRR, elaborarea și implementarea proiectului „Radio România 85 de ani”.

În acest scop a fost aprobată constituirea unui grup de lucru format din membrii CA, CD și specialiști în domeniu (directori din cadrul SRR), astfel:

- Demeter Andras Istvan Președinte CA – coordonator;
- Ileana Savu, Adrian Moise, Ovidiu Miculescu – reprezentanți CA;
- Iuliana Stănescu – reprezentanți ai CD;
- Liliana Ursu, Sorina Man, Atila Vizauer, Florin Brusten – directorii departamentelor SRR;
- Mădălina Neacșu – Secretariat grup de lucru.

Principalele obiective ale activității grupului de lucru au fost stabilite astfel:

- a) identificarea conceptului de promovare a SRR pe durata anului aniversar 2013 și a modalității de valorificare a acestuia;
- b) stabilirea și descrierea acțiunilor/activităților/evenimentelor din cadrul Proiectului precum și a campaniilor de publicitate aferente;
- c) stabilirea calendarului de acțiuni/activități/evenimente ale Proiectului, inclusiv a celor de comunicare/publicitate;
- d) întocmirea bugetului Proiectului;
- e) monitorizarea implementării Proiectului;
- f) elaborarea unui document la finalul implementării Proiectului, în care va fi prezentat impactul acestuia asupra imaginii și audienței SRR.

În baza Notei de fundamentare, prin Decizia CA nr. 61/27.02.2013 s-a aprobat implementarea proiectului *Radio România 85 de ani* și bugetul aferent acestuia de 2.000.000 lei (exclusiv TVA) din care 250.000 lei (exclusiv TVA) pentru proiecte de creație intelectuală.

Calendarul de desfășurare a proiectului a fost stabilit după cum urmează:

Perioada	Activitatea
01.03 – 15.05.2013	Achiziția unui proiect de creație intelectuală pentru derularea campaniei de promovare „Radio România 85 de ani”
16.05 – 15.07.2013	Achiziția diverselor produse și servicii necesare desfășurării campaniei
16.07 – 30.08.2013	Pregătirea implementării campaniei
01.09 – 31.12.2013	Derularea campaniei
01.01- 15.04.2014	Analiza rezultatelor proiectului.

Prin Hotărârea CA nr. 103/29.08.2012, s-a aprobat modificarea componenței grupului de lucru, astfel:

- Ileana Savu, Adrian Moise, Mirela Fugaru, Andras Istvan Demeter – reprezentanți CA;
- Liliana Ursu, Sorina Man, Atila Vizauer, Florin Brușten, Maria Elena Negoescu – directori departamente.

SRR nu a putut pune la dispoziția echipei de control documente cu privire la activitatea grupului de lucru constituit la nivelul CA. Nu au fost puse la dispoziție documente din care să rezulte modul de fundamentare a bugetului aferent proiectului „Radio România 85 de ani”.

Prin Dispoziția CD al SRR nr. I.9/06.03.2013 s-a aprobat inițierea unei proceduri proprii de selecție a unei agenții de creație, în vederea selecționării unui proiect de creație intelectuală, necesar derulării campaniei din cadrul proiectului „Radio România 85 de ani”.

Prin Ordinul PDG al SRR nr. 217/29.03.2013 s-a constituit o Comisie pentru selecția unei agenții de creație a proiectului de creație intelectuală pentru derularea proiectului Radio România 85 de ani.

Achizițiile de servicii s-au încadrat la categoria 2B din OUG nr. 34/2006 privind achizițiile publice, fiind exceptate de la obligația aplicării ordonanței, conform art. 16 alin (1).

În data de 12.04.2013 a fost încheiat Procesul-verbal nr. 1 privind derularea procedurii proprii de selecție de oferte pentru atribuirea contractului de drepturi de autor asupra proiectului de creație intelectuală care a stat la baza campaniei Radio România 85. S-a consemnat faptul că au fost transmise invitații de participare către 16 agenții de publicitate/creație din care doar 4 au depus oferte în intervalul de timp stabilit de SRR.

În data de 17.04.2013 au fost stabilite, în baza punctajelor obținute, primele 3 agenții calificate pentru faza 2 a selecției.

În data de 08.05.2013 au fost analizate proiectele realizate de cele 3 agenții și au fost punctate de către membrii comisiei.

În acest sens a fost încheiat Raportul privind procedura proprie de selecție pentru atribuirea contractului de drepturi de autor asupra proiectului de creație intelectuală care a stat la baza derulării campaniei Radio România 85, înregistrat sub nr. 5445/28.05.2013.

Între SRR și concurentul declarat câștigător SC Activ AD SRL a fost încheiat contractul de cesiune a drepturilor de autor nr. 766/29.05.2013 pentru realizarea creației pentru derularea campaniei Radio România 85 de ani.

Prin contractul încheiat au fost stabilite 5 tranșe de remunerație pentru fazele de activitate ce urmau a fi realizate de prestatorul Activ AD SRL. Aceste faze au fost stabilite astfel:

1. Pregătirea strategică și creativă a Campaniei (proponerea conceptului creativ care să piloteze campania, definirea etapelor de comunicare, dezvoltarea planului de comunicare propriu zisă și postcampanie);
2. Dezvoltarea principalelor elemente creative centrale din Planul de comunicare al Campaniei acceptat de SRR (vizual general al Campaniei, strategie online și social media, grafica template, slogan și mesaj Campanie, script auto, propunere elemente de publicitate neconvențională, propuneri premii ascultători);
3. Dezvoltarea elementelor creative necesare implementării Planului de comunicare pentru Campanie (print, panotaj exterior, script spoturi audio, identități audio post RRA, TV grafică, scenarii și story-board, online grafică secnarii story-board, neconvenționale, editoriale RRA propuneri de titluri principale emisiuni și argumentații);
4. Conceperea unui proiect special care va marca aniversarea Radioa România 85 (scenariu, concept creativ, logo aniversar, detalii implementare, plan comunicare);

5. Monitorizarea pieței concurențiale și a mesajelor acestora în contextul lansării noii Campanii. Asistență și consiliere în promovarea și implementarea conform Planului de comunicare al proiectului special;
6. Dezvoltarea Conceptului creativ pentru Postcampanie;
7. Dezvoltarea elementelor creative necesare implementării Planului de comunicare pentru postcampanie: design, sloganuri, script identități audio și video.

Prin Procesul-verbal de predare-primire nr. 62/03.06.2013 SRR a recepționat serviciile prestate de SC Activ AD SRL prevăzute la pct. 1. În acest sens reprezentanții SRR au prezentat echipei de control livrabilele în format electronic .

Prin Procesul-verbal de predare-primire nr. 68/15.06.2013 SRR a recepționat serviciile prestate de SC Activ AD SRL prevăzute la pct. 2. În acest sens reprezentanții SRR au prezentat echipei de control livrabilele în format electronic .

Prin Procesul-verbal de predare- primire nr. 89/01.08.2013 SRR a recepționat serviciile prestate de SC Activ AD SRL prevăzute la pct. 3. În acest sens reprezentanții SRR au prezentat echipei de control livrabilele în format electronic .

Prin Procesul-verbal de predare-primire nr. 100/01.09.2013 SRR a recepționat serviciile prestate de SC Activ AD SRL prevăzute la pct. 4. În acest sens reprezentanții SRR au prezentat echipei de control livrabilele în format electronic .

Prin Procesul-verbal de predare-primire nr. 134/06.12.2013 SRR a recepționat serviciile prestate de SC Activ AD SRL prevăzute la pct. 5. În acest sens reprezentanții SRR au prezentat echipei de control livrabilele în format electronic .

Prin Procesul-verbal de predare-primire nr. 135/06.12.2013 SRR a recepționat serviciile prestate de SC Activ AD SRL prevăzute la pct. 6. În acest sens reprezentanții SRR au prezentat echipei de control livrabilele în format electronic .

Prin Procesul-verbal de predare-primire nr. 136/06.12.2013 SRR a recepționat serviciile prestate de SC Activ AD SRL prevăzute la pct. 7. În acest sens reprezentanții SRR au prezentat echipei de control livrabilele în format electronic .

În etapele contractuale nr. 3 și 4, rezultatul serviciilor/creațiilor intelectuale furnizate de către SC Activ AD SRL a constat în următoarele:

- Print template machetă de presă: Slogan/mesaj de campanie:

„Un radio de Formula 1. Știri și muzică. Mai mult decât te aștepti”;

Pentru etapele contractuale nr. 3 și 4 a fost prevăzută suma de 49.500 lei exclusiv TVA.

Deși prestatorul SC Activ AD SRL s-a obligat prin contract să dețină toate drepturile asupra creațiilor intelectuale rezultate din realizarea creației sale, Formula One Licensing BV entitate juridică deținătoare a drepturilor de marcă pentru „Formula 1” a notificat SRR cu privire la încălcarea drepturilor sale.

În data de 20.12.2013 a fost încheiat un Acord cu privire la recunoașterea și respectarea drepturilor de proprietate intelectuală între SRR, Activ AD SRL și Formula One Licensing BV deținătoare a drepturilor de marcă cu privire la „Formula 1”. Conform acestui acord, SRR a obținut dreptul de folosire a denumirii „Un radio de Formula 1” până la data de 15.01.2014.

Conform art. 1.1 obiectul contractului nr.766/29.05.2013 dintre SRR și SC Activ AD SRL pentru realizarea creației pentru derularea campaniei Radio România 85 de ani, l-a reprezentat realizarea de către Cedent a Creației (design-ul grafic, design-ul audio și web etc) pentru derularea campaniei la comanda cesionarului și cesiunea exclusivă a drepturilor patrimoniale de autor asupra acestei creații.

Conform art. 5.1 Drepturile și obligațiile cedentului, au fost stabilite următoarele:

Lit. f) *Să transfere către Cesionar, odată cu efectuarea integrală a plății, toate drepturile de autor, de proprietate intelectuală/industrială, referitoare la Creațiile predate, acceptate și plătite conform prevederilor contractuale;*

Lit. j) *În cazul în care materialele furnizate în temeiul prezentului contract nu sunt originale sau nu îndeplinesc condițiile stabilite de către părți, cesionarul are dreptul să denunțe prezentul contract. În caz de denunțare a contractului sumele încasate de către cedent îi rămân acestuia.*

Lit. k) *Creațiile realizate de către Cedent și achitate de Cesionar, conform termenelor prevăzute, reprezintă proprietatea exclusivă a SRR, având astfel dispoziție deplină asupra acestora. Cedentul cesează exclusiv pe perioadă nedeterminată pentru întreaga lume toate drepturile patrimoniale ... asupra Creației.*

Lit. j) *Cedentul garantează că lucrarea efectuată în condițiile prezentului contract nu afectează în nici un fel drepturile deținute de terți și mai ales drepturile autorilor operelor protejate.*

Echipa de control a constatat că, deși pentru creația intelectuală SRR a achitat valoarea stabilită în contract, în fapt, utilizarea pe perioadă nelimitată, pentru întreaga lume asupra drepturilor Creației a fost îngădită de Acordul din data de 20.12.2013 cu privire la recunoașterea și respectarea drepturilor de proprietate intelectuală între SRR, Activ AD SRL și Formula One Licensing BV deținătoarea drepturilor de marcă cu privire la denumirea/sintagma/logoul „Formula 1”.

Pe cale de consecință achiziția de către SRR a creațiilor intelectuale ce au făcut obiectul contractului nu a respectat prevederile contractuale: SRR nu mai poate utiliza ulterior datei de 15.01.2014 sloganul : „Un radio de Formula 1. Știri și muzică. Mai mult decât te aștepți”, slogan ce a făcut obiectul pct. 3 din etapele Contractului, alături de realizarea grafică.

Față de cele prezentate, echipa de control a constatat că nu s-a renegociat contractul cu prestatorul de servicii, cu consecința prejudicierii bugetului SRR cu valoarea achitată pentru creațiile intelectuale pentru care drepturile de utilizare au fost îngădite.

b) Actul normativ încălcat:

În conformitate cu prevederile O.G. nr. 119 din 31 august 1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare, conducerea SRR avea obligația asigurării sistemului de control intern/managerial în concordanță cu obiectivele societății și cu reglementările legale, în vederea asigurării administrării fondurilor în mod economic, eficient și eficace. Acești termeni au fost definiți astfel:

a) economicitate - minimizarea costului resurselor alocate pentru atingerea rezultatelor estimate ale unei activități, cu menținerea calității corespunzătoare a acestor rezultate;

b) eficacitate - gradul de îndeplinire a obiectivelor programate pentru fiecare dintre activități și raportul dintre efectul proiectat și rezultatul efectiv al activității respective;

c) eficiența - maximizarea rezultatelor unei activități în relație cu resursele utilizate;

În conformitate cu prevederile art. 3 din O.G. nr. 119 din 31 august 1999, obiectivul general al controlului intern/managerial a fost definit drept *protejarea fondurilor publice împotriva pierderilor datorate erorii, risipei, abuzului sau fraudei.*

La art. 4 alin (2) lit a) au fost reglementate următoarele cu privire la obligațiile conducătorului entității publice în domeniul controlului intern/managerial, cerințele controlului intern/managerial: *supravegherea continuă de către personalul de conducere a tuturor activităților și îndeplinirea de*

către personalul de conducere a obligației de a acționa corectiv, prompt și responsabil ori de câte ori se constată încălcări ale legalității și regularității în efectuarea unor operațiuni sau în realizarea unor activități în mod neeconomic, ineficace sau ineficient;

De asemenea conform bunei gestiuni financiare definite la art. 5 alin (1) din O.G. nr. 119/1999, *Persoanele care gestionează fonduri publice sau patrimoniul public au obligația să realizeze o bună gestiune financiară prin asigurarea legalității, regularității, economicității, eficacității și eficienței în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului public.*

Conform OMFP nr. 946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial, cuprinzând standardele de control intern/managerial la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control intern/managerial, republicat, cu modificările și completările ulterioare, abrogat de Ordinul 808/08.07.2015 pentru aplicarea Ordinului nr. 400/2015.

Art. 2 alin (1) *Conducătorul fiecărei entități publice dispune, ținând cont de particularitățile cadrului legal de organizare și funcționare, precum și de standardele prevăzute în anexa nr. 1, măsurile necesare pentru elaborarea și/sau dezvoltarea sistemului de control intern/managerial, inclusiv a procedurilor formalizate pe activități.*

Anexa nr. 1 CODUL CONTROLULUI INTERN/MANAGERIAL

cuprinzând standardele de control intern/managerial la entitățile publice

pct.1 *În contextul principiilor generale de bună practică care compun acquis-ul comunitar, controlului i se asociază o accepțiune mult mai largă, acesta fiind privit ca o funcție managerială, și nu ca o operațiune de verificare. Prin funcția de control, managementul constată abaterile rezultatelor de la obiective, analizează cauzele care le-au determinat și dispune măsurile corective sau preventive ce se impun.*

- **Natura obiectivelor**

Obiectivele entității publice pot fi grupate în trei categorii:

- 1) *Eficacitatea și eficiența funcționării*

Această categorie cuprinde obiectivele legate de scopurile entității publice și de utilizarea eficientă a resurselor. De asemenea, tot aici sunt incluse și obiectivele privind protejarea resurselor entității publice de utilizare inadecvată sau de pierderi, ca și identificarea și gestionarea pasivelor.

c) **Valoarea estimativă a erorii/abaterii constatate:** nu a putut fi estimată de echipa de control.

d) **Consecințele economico – financiare, sociale ale abaterii de la legalitate și regularitate:** Prejudicierea bugetului SRR.

- e) **Persoanele cu atribuții în domeniul în care s-au constatat deficiențele:**

DI. Ovidiu Miculescu – PDG al Societății Române de Radiodifuziune.

DI. Cristian Traian Savu – Director Direcția Marketing Comunicare

În vederea clarificării celor constatate au fost solicitate relații domnului Ovidiu Miculescu în calitate de PDG al SRR, prin adresa nr. 40586/12.07.2016, după cum urmează:

Întrebare: *A făcut obiectul unei negocieri ulterioare situația identificată și prezentată de echipa de control cu privire la îngrădirea drepturilor de utilizare de către SRR a creației intelectuale furnizate de SC Activ AD SRL? Dacă nu, vă rugăm să ne comunicați dacă SRR a acționat pentru calcularea și recuperarea în parte/total a valorii achitate prestatorului aferentă creației intelectuale a acestuia.*

Prin adresa nr. 5030/18.07.2016 dl. PDG al SRR - Ovidiu Miculescu a formulat următoarele răspunsuri:

Campania organizată cu ocazia aniversării a 85 ani de existență ai Radioului Public, denumită generic Campania Radio Romania 85, a fost una din cele mai importante acțiuni de promovare derulate de Postul Public de radio în ultimii 25 ani, atât din punct de vedere financiar, acoperire teritorială cât și ca modalități moderne și de mare impact de promovare (out-door, Metrou, on-line și Social Media). Directia Marketing Comunicare (DMC) a facut parte din comisia multi-departamentală stabilită prin Ordin PDG pentru selecția unei agenții pentru creația intelectuală a proiectului, iar după ce partenerul a fost selectat, s-a ocupat de implementarea și derularea conceptului creativ aprobat de către comisie. Prin contractul semnat cu Activ Ad, aceasta agenție avea stabilite foarte clar activitățile ce urmau să fie realizate de către ei pentru amplul concept creativ, cum de altfel se menționează și în materialul Curții de Conturi. Având în vedere rezultatele campaniei, observate chiar și prin creșterea audienței Postului Public prin măsurătorile efectuate de Asociația Română pentru Audiențe atât în timpul campaniei cât și după terminarea acesteia, DMC a considerat proiectul ca fiind un real success, atât în ce privește conceptul creativ pus la dispoziție de Activ Ad (dar nu numai atât, cum se va vedea în continuare) cât și mijloacele de derulare ale campaniei.

În susținerea acestei aprecieri facem următoarele mențiuni:

- Campania a fost derulată integral, pe toate suporturile media stabilite inițial, iar perioada de expunere a fost cu circa 20% mai mare decât cea stabilită.
- Pe lângă atribuțiile contractuale, agenția Activ Ad a pregătit și transmis agențiilor de media câștigătoare sute de machete personalizate pentru toate suporturile media ale campaniei (colantare autobuze/tramvaie, metrou – panouri, backlit-uri, autocolantare peron, out-door - prisme și cuburi, panouri publicitare, bus shelter city lights, backlit-uri, unipol-uri, x-tra billboard-uri, mesh-uri, bannere online, etc) această activitate, ce a presupus un mare volum de muncă, a degrevat angajarea de către SRR a unei agenții de marketing, aducând astfel mari economii Postului Public.
- După succesul din 2013, conceptul a mai fost utilizat, fără probleme, și în anul 2015 când SRR a derulat o campanie similară de promovare a postului Radio România Actualități.

Având în vedere practica la nivel internațional privind folosirea limitată la unu maxim trei ani a unui concept creativ de promovare (după care acesta se uzează și trebuie schimbat), consideram că acest concept și-a atins scopul, urmând ca în viitorul apropiat SRR să demareze procedurile privind realizarea unui nou concept.

Echipa de audit nu poate reține răspunsurile furnizate de dl. PDG al SRR - Ovidiu Miculescu la întrebările formulate de echipa de control, acestea nefiind de natură a modifica cele constatate.

f) Faptele care constituie contravenție, a căror constatare intră în competența Curții de Conturi:

Nu este cazul.

g) Măsurile luate de către entitatea verificată în timpul auditului de conformitate:

În timpul acțiunii de control nu au fost dispuse măsuri pentru remedierea abaterii.

h) Punctul de vedere al conducerii entității verificate față de problemele rămase în divergență în urma procesului de conciliere și motivația auditorilor publici externi pentru neînșușirea acestui punct de vedere:

i) Recomandările auditorilor publici externi:

Conducerea SRR va dispune toate măsurile legale pentru stabilirea întinderii prejudiciului creat prin nerenegocierea contractului de cesiune a drepturilor de autor nr. 766/29.05.2013 și recuperarea acestuia, inclusiv a dobânzilor și penalităților de întârziere sau majorărilor de întârziere, după caz, aplicabile pentru veniturile bugetare.

Constatarea nr. 16: La repartizarea profitului aferent exercițiului financiar al anului 2014, Societatea Română de Radiodifuziune calculat eronat cuantumul rezervei legale deductibile din impozitul pe profit, având drept consecință prejudicierea bugetului de stat cu suma de 24.945 lei reprezentând impozit pe profit, pentru care au fost estimate dobânzi și penalități de întârziere sau majorări de întârziere, după caz, aplicabile pentru veniturile bugetare, în suma 5.458 de lei (3.078 lei dobânzi și 2.380 lei penalități).

În balanța contabilă a SRR la data de 31.12.2015, soldul contului 101 Capital social este de 7.607.580 lei, fiind compus din următoarele:

- Contul 1012 „Capital subscris vărsat” – 6.828.064 lei
- Contul 1016 „Patrimoniu public” – 779.517 lei

Prin nota de propuneri de repartizare a profitului realizat în exercițiul financiar aferent anului 2014, adresată Consiliului de Administrație de Direcția economică sub semnătura dlui. Director – Constantin Pușcaș, a fost propusă majorarea rezervei legale până la cuantumul maxim prevăzut de lege. Astfel, așa cum rezultă din acest document, *„din profitul contabil realizat, a fost repartizat la rezerve legale suma de 155.903 lei care potrivit legislației a fost dedusă de la calculul impozitului pe profit, sumă calculată astfel:*

Capital social: 7.607.581 lei;

Sumă maximă de repartizat: 20% din capitalul social = 1.521.516 lei;

Rezerve legale deja constituite: 1.365.613 lei;

Rezerve legale rămase de constituit: 155.903 lei.”

Echipa de control a analizat modul în care SRR a beneficiat de reducerea impozitului pe profit pentru rezervele legale constituite, constatându-se următoarele:

Conform prevederilor art. 22 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, repartizarea profitului realizat pentru constituirea rezervei legale este deductibilă doar în limita a 5% din profitul contabil realizat înainte de determinarea impozitului pe profit, din care se scad veniturile neimpozabile și se adaugă cheltuielile aferente acestor venituri neimpozabile, până ce aceasta va atinge a cincea parte din capitalul social subscris și vărsat sau din patrimoniu, după caz, potrivit legilor de organizare și funcționare.

SRR nu a aplicat prevederea legală de mai sus doar asupra capitalul social subscris și vărsat ci asupra întregului cont de capital social și prin urmare și asupra contului 1016 „Patrimoniu public”. Pe cale de consecință valoarea rezervei legale deductibilă a fost majorată nelegal cu suma de 155.903 lei, cu consecința diminuării impozitului pe profit datorat bugetului de stat cu suma de 24.945 lei.

b) Actul normativ încălcat:

- Art. 22 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare
(1) Contribuabilul are dreptul la deducerea rezervelor și provizioanelor, numai în conformitate cu prezentul articol, astfel:

a) rezerva legală este deductibilă în limita unei cote de 5% aplicată asupra profitului contabil, înainte de determinarea impozitului pe profit, din care se scad veniturile neimpozabile și se adaugă cheltuielile aferente acestor venituri neimpozabile, până ce aceasta va atinge a cincea parte

din capitalul social subscris și vărsat sau din patrimoniu, după caz, potrivit legilor de organizare și funcționare. În cazul în care aceasta este utilizată pentru acoperirea pierderilor sau este distribuită sub orice formă, reconstituirea ulterioară a rezervei nu mai este deductibilă la calculul profitului impozabil. Prin excepție, rezerva constituită de persoanele juridice care furnizează utilități societăților comerciale care se restructurează, se reorganizează sau se privatizează poate fi folosită pentru acoperirea pierderilor de valoare a pachetului de acțiuni obținut în urma procedurii de conversie a creanțelor, iar sumele destinate reconstituirii ulterioare a acestora sunt deductibile la calculul profitului impozabil;

- În conformitate cu prevederile O.G. nr. 119 din 31 august 1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare, conducerea SRR avea obligația asigurării sistemului de control intern/managerial în concordanță cu obiectivele societății și cu reglementările legale, în vederea asigurării administrării fondurilor în mod economic, eficient și eficace. Acești termeni au fost definiți astfel:

a) economicitate - minimizarea costului resurselor alocate pentru atingerea rezultatelor estimate ale unei activități, cu menținerea calității corespunzătoare a acestor rezultate;

b) eficacitate - gradul de îndeplinire a obiectivelor programate pentru fiecare dintre activități și raportul dintre efectul proiectat și rezultatul efectiv al activității respective;

c) eficiența - maximizarea rezultatelor unei activități în relație cu resursele utilizate;

În conformitate cu prevederile art. 3 din O.G. nr. 119 din 31 august 1999, obiectivul general al controlului intern/managerial a fost definit drept ***protejarea fondurilor publice împotriva pierderilor datorate erorii, risipei, abuzului sau fraudei.***

La art. 4 alin (2) lit a) au fost reglementate următoarele cu privire la obligațiile conducătorului entității publice în domeniul controlului intern/managerial, cerințele controlului intern/managerial: *supravegherea continuă de către personalul de conducere a tuturor activităților și îndeplinirea de către personalul de conducere a obligației de a acționa corectiv, prompt și responsabil ori de câte ori se constată încălcări ale legalității și regularității în efectuarea unor operațiuni sau în realizarea unor activități în mod neeconomic, ineficace sau ineficient;*

De asemenea conform bunei gestiuni financiare definite la art. 5 alin (1) din O.G. nr. 119/1999, *Persoanele care gestionează fonduri publice sau patrimoniul public au obligația să realizeze o bună gestiune financiară prin asigurarea legalității, regularității, economicității, eficacității și eficienței în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului public.*

Conform OMFP nr. 946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial, cuprinzând standardele de control intern/managerial la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control intern/managerial, republicat, cu modificările și completările ulterioare, abrogat de Ordinul 808/08.07.2015 pentru aplicarea Ordinului nr. 400/2015.

Art. 2 alin (1) *Conducătorul fiecărei entități publice dispune, ținând cont de particularitățile cadrului legal de organizare și funcționare, precum și de standardele prevăzute în anexa nr. 1, măsurile necesare pentru elaborarea și/sau dezvoltarea sistemului de control intern/managerial, inclusiv a procedurilor formalizate pe activități.*

Anexa nr. 1 CODUL CONTROLULUI INTERN/MANAGERIAL

cuprinzând standardele de control intern/managerial la entitățile publice

pct.1 *În contextul principiilor generale de bună practică care compun acquis-ul comunitar, controlului i se asociază o accepțiune mult mai largă, acesta fiind privit ca o funcție managerială, și nu ca o operațiune de verificare. Prin funcția de control, managementul constată abaterile*

rezultatelor de la obiective, analizează cauzele care le-au determinat și dispune măsurile corective sau preventive ce se impun.

● **Natura obiectivelor**

Obiectivele entității publice pot fi grupate în trei categorii:

1) Eficacitatea și eficiența funcționării

Această categorie cuprinde obiectivele legate de scopurile entității publice și de utilizarea eficientă a resurselor. De asemenea, tot aici sunt incluse și obiectivele privind protejarea resurselor entității publice de utilizare inadecvată sau de pierderi, ca și identificarea și gestionarea pasivelor.

c) **Valoarea estimativă a erorii/abaterii constatate:** 24.945 lei reprezentând impozit pe profit, pentru care au fost estimate dobânzi și penalități de întârziere sau majorări de întârziere, după caz, aplicabile pentru veniturile bugetare, în suma de 5.458 de lei (3.078 lei dobânzi și 2.380 lei penalități).

d) **Consecințele economico – financiare, sociale ale abaterii de la legalitate și regularitate:** Prejudicierea bugetului de stat.

e) **Persoanele cu atribuții în domeniul în care s-au constatat deficiențele:**

Dl. Ovidiu Miculescu – PDG al SRR;

Dl. Constantin Pușcaș – Director Direcția Economică.

În vederea clarificării celor constatate au fost solicitate relații domnului Constantin Pușcaș, prin adresa nr. 1400/2220/14.07.2016, după cum urmează:

Întrebare: *De ce ați aprobat majorarea rezervei legale având drept bază de calcul capital social în sumă de 7.607.581 lei și nu doar valoarea contului 1012 „Capital subscris vărsat” în sumă de 6.828.064 lei?*

Prin adresa nr. 14.00/2259/18.07.2016 dl. Constantin Pușcaș a formulat următorul răspuns:

În contul de Capital 101, SRR are înregistrată suma de 7.607.581 lei în analitice distincte:

- *în contul 1012 „capital subscris și vărsat” sumele provenite din repartizarea capitalului Radiodifuziunii Române-anul 1994, majorat ulterior potrivit reglementărilor legale în vigoare. Valoare 6.828.064 lei.*

- *în contul 1016 „Patrimoniul public” SRR a înregistrat valoarea cotei părți a imobilului primit prin transfer conform HG 1140/2010 privind transmiterea unei părți dintr-un imobil aflat în domeniul public al statului din administrarea Ministerului Administrației și Internelor - Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale - Unitatea Teritorială 350 în administrarea Societății Române de Radiodifuziune. Valoare 779.517 lei*

În Codul Fiscal prevederea „ a cincea parte din capitalul social subscris și vărsat sau din patrimoniu, după caz, potrivit legilor de organizare și funcționare” se referă la faptul că în funcție de forma juridică a entității societatea înregistrează în evidențele contabile capital social sau patrimoniu regiei, aspect care reglementat și în OMFP 1804/2014.

Având în vedere că SRR nu intră în categoria nici a regiilor autonome, și nici a societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, SRR fiind un contribuabil atipic cu un statut juridic special care are înregistrat atât capital repartizat prin divizarea Radiodifuziunii Române cât și bunuri din domeniul public al statului primite în anul 2010 și a căror valoare a fost înregistrată în contul 1016 „Patrimoniul public”, cota de 20% a fost aplicată la valoarea înregistrată în contul 101 „Capital”.

Echipa de audit nu poate reține răspunsurile furnizate de dl. Constantin Pușcaș la întrebările formulate de echipa de control, acestea nefiind de natură a modifica cele constatate.

f) Faptele care constituie contravenție, a căror constatare intră în competența Curții de Conturi:

Nu este cazul.

g) Măsurile luate de către entitatea verificată în timpul auditului de conformitate:

În timpul acțiunii de control nu au fost dispuse măsuri pentru remedierea abaterii.

h) Punctul de vedere al conducerii entității verificate față de problemele rămase în divergență în urma procesului de conciliere și motivația auditorilor publici externi pentru neînsușirea acestui punct de vedere:

i) Recomandările auditorilor publici externi:

Conducerea SRR va dispune toate măsurile legale pentru stabilirea întinderii prejudiciului și virarea la bugetul de stat, inclusiv a dobânzilor și penalităților de întârziere sau majorărilor de întârziere, după caz, aplicabile pentru veniturile bugetare.

ALTE ASPECTE REZULTATE ÎN URMA CONTROLULUI

i) Evaluarea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern) la entitatea verificată

Conform prevederilor art. 42 din **Legea nr. 94/1992** privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, auditorii publici externi ai Curții de Conturi au și atribuția de a evalua activitatea de control financiar propriu și de audit intern a persoanelor juridice care intră în competența lor de verificare.

Responsabilitatea instituirii controlului intern/controlului managerial se află în sarcina conducătorului entității publice, iar realizarea acestuia se face la toate nivelurile ierarhice din cadrul entității, potrivit competențelor și atribuțiilor de serviciu ale fiecărui angajat.

Sistemul de control intern reprezintă ansamblul de politici, măsuri, metode și proceduri întreprinse la nivelul Societății Române de Radiodifuziune, în scopul îndeplinirii cu regularitate a obiectivelor în mod economic, eficace și eficient, respectării legilor și regulamentelor, protejării resurselor față de pierderi, fraudă sau administrare defectuoasă, precum și asigurării, menținerii, raportării și utilizării informațiilor relevante.

1. Controlul financiar preventiv propriu

Activitatea de control financiar preventiv propriu s-a desfășurat în anul 2015 în baza normelor proprii aprobate prin:

- **OPDG nr. 999/26.11.2003**, prin care au fost aprobate *Normele metodologice de control financiar preventiv propriu specifice Societății Române de Radiodifuziune*, completat prin **OPDG nr. 574/16.06.2005** și **OPDG nr. 1139/09.11.2006**.

- **OPDG nr. 64/02.02.2015** privind aprobarea *Normelor metodologice privind organizarea și exercitarea controlului financiar preventiv în Societatea Română de Radiodifuziune*.

- **OPDG nr. 335/10.04.2015** privind aprobarea *Normelor metodologice privind organizarea și exercitarea controlului financiar preventiv în Societatea Română de Radiodifuziune*. Prin intermediul acestuia a fost abrogat ordinul anterior.

Potrivit prevederilor pct. 12.1 din **Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 923/2014** pentru aprobarea *Normelor metodologice generale referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv și a Codului specific de norme profesionale pentru persoanele care desfășoară activitatea de control financiar preventiv propriu*, au fost întocmite rapoarte trimestriale cu situația statistică a operațiunilor supuse controlului financiar preventiv.

Nr. crt.	Raport aferent trimestrului	Transmis MFP cu adresa nr/data	Nr.operațiuni prezentate pentru viza CFPP	Nr refuzuri de viză	Valoarea operațiunilor prezentate la viza CFPP (mii lei)
----------	-----------------------------	--------------------------------	---	---------------------	--

1.	I	14.00/849/15.04.2015 (SRR) 24977/15.04.2015	25	0	258.731
2.	II	14.01/108/14.07.2015 (SRR) 53256/27.07.2015	24	0	146.055
3.	III	14.01/870/19.10.2015 (SRR) 73575/19.10.2015 (MFP)	26	0	203.937
4.	IV	14.00/220/20.01.2016 (SRR) 4918/20.01.2016 (MFP)	24	0	147.105

2. Controlul intern managerial

Constituirea unei comisii de monitorizare

Prin Ordinul Președintelui - Director General (OPDG) nr. 26/15.01.2013 au fost stabilite componența *Comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a dezvoltării sistemului de control intern/managerial al SRR* și atribuțiile acesteia. Componența comisiei a fost modificată prin OPDG nr. 46/21.01.2014. Ambele ordine au fost emise în baza prevederilor OMFP nr. 946/2005.

Ulterior, după abrogarea OMFP nr. 946/2005 ca urmare a apariției OSGG nr. 400/2015, prin OPDG nr. 1140/27.11.2015 a fost dispusă modificarea și completarea OPDG nr. 26/2013. Au fost modificate/completate titulatura comisiei (denumită acum „Comisia de monitorizare”), atribuțiile și componența acesteia.

Elaborarea programelor de dezvoltare a sistemului de control intern/managerial

Comitetul Director al SRR a avizat programul de dezvoltare a SCIM pentru perioada 2014-2015 potrivit Dispoziției nr. II 50/ 13.12.2013.

Conform Procesului-verbal nr. 21/24.06.2015 al Comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a dezvoltării sistemului de control intern/ managerial al SRR, înregistrat la Serviciul Managementul Calității cu nr. 9.00/49/ 24.06.2015, pe ordinea de zi a acesteia a existat propunerea de actualizare a Programului de dezvoltare a SCIM pentru perioada 2014-2015, propunere la care s-a renunțat ca urmare a apariției OSGG nr. 400/2015.

Ulterior a fost aprobat *Programul de dezvoltare a sistemului de control intern/ managerial al Societății Române de Radiodifuziune pentru perioada 2016-2017*, care a fost elaborat ținând cont de noile prevederi legale.

Prin programul pentru perioada 2016-2017 sunt vizate două obiective:

- Perfecționarea sistemului de control/intern în SRR prin menținerea gradului de implementare a standardelor declarate implementate, precum și implementarea celor care sunt parțial implementate sau neimplementate.
- Perfecționarea profesională a personalului SRR în domeniul controlului intern/managerial.

Regulamentul de organizare și funcționare

Regulamentul de organizare și funcționare al SRR în vigoare a fost aprobat prin HCA nr. 142/28.08.2013.

De asemenea, la nivelul entității a fost elaborat *Regulamentul intern al Societății Române de Radiodifuziune*, aprobat prin HCA nr. 169/28.05.2014.

Consiliul de Administrație este organizat și funcționează potrivit regulamentului aprobat prin HCA nr. 9/28.10.2010, modificată ulterior prin HCA nr. 185/28.01.2015.

Organizarea și funcționarea Comitetului Director al SRR și Comitetelor Directoare ale unităților funcționale autonome sunt stabilite prin Regulamentul aprobat prin HCA nr. 16/12.11.2011, modificat prin HCA nr. 62/19.10.2011, HCA nr. 157/22.11.2014 și HCA nr. 162/27.02.2014. Regulamentul a fost aprobat într-o formă republicată prin HCA nr. 191/ 18.03.2015.

Stabilirea obiectivelor Societății

Prin HCA nr. 186/28.01.2015 au fost aprobate *Principiile și criteriile de elaborare a obiectivelor SRR și Procedura de elaborare a obiectivelor SRR*. Cele două documente au fost elaborate având în vedere prevederile OMFP nr. 946/2005; nu au fost actualizate după apariția OSGG nr. 400/2015.

Obiectivele strategice și cele operaționale identificate/ stabilite au fost aprobate de Consiliul de Administrație al Societății după cum urmează:

- Prin HCA nr. 201/17.06.2015 au fost aprobate *obiectivele strategice* ale Consiliului de Administrație pentru perioada 2015-2018;
- Prin HCA nr. 202/ 17.06.2015 au fost aprobate *obiectivele operaționale* asumate de directorii din cadrul SRR pentru perioada 2015-2018.

Prin OPDG nr. 1157/08.12.2015 au fost aprobate *Metodologia și etapele de monitorizare, raportare și evaluare a Obiectivelor Societății Române de Radiodifuziune*.

După cum a fost prezentat anterior, prin HCA 201/2015 au fost aprobate obiectivele strategice asumate de Consiliul de Administrație pentru perioada 2015-2018. Conform OPDG nr. 1088/06.11.2015, în Lista obiectivelor specifice anuale elaborate derivate din obiectivele strategice

Pentru fiecare obiectiv din strategic din POS sunt stabilite: compartimentele care participă la realizarea sa; obiectivele specifice atașate acestuia; activitățile care trebuie întreprinse în vederea atingerii obiectivelor specifice; indicatorii asociați obiectivelor specifice și persoanele responsabile pentru implementarea/ atingerea lor.

Termenele pentru realizare sunt precizate în coloana „Indicatori asociați”.

Norme privind etica și integritatea

Prin HCA nr. 170/28.05.2014 a fost aprobat *Codul de conduită Etică în Societatea Română de Radiodifuziune*. Prevederile codului au fost ulterior completate prin HCA nr. 232/24.02.2016. Codul este postat pe intranet iar angajații au semnat pentru luare la cunoștință de conținutul acestuia. De asemenea, la elaborarea/actualizarea fișei de post a salariaților este prevăzută cunoașterea codului de conduită etică.

Prin intermediul HCA nr. 207/08.07.2015 a fost desemnat un consilier de etică pentru o perioadă de doi ani. Rolul acestuia este prevăzut în Codul de conduită etică în SRR. La cererea angajaților consilierul de etică oferă consultanță în acest domeniu.

Autoevaluarea sistemului de control intern

Prin OPDG nr. 7/06.01.2016 a fost aprobată efectuarea operațiunii de autoevaluare a sistemului de control intern/managerial și calendarul de desfășurare a acesteia.

Documentele privind rezultatele autoevaluării sistemului de control intern au fost transmise cu adresa nr. 1.00/965/15.02.2016 (Cabinet PDG), înregistrată la Secretariatul General al Guvernului cu nr. 17/2189/15.02.2016.

Respectivei adrese i-au fost atașate:

- Raportul asupra sistemului de control intern/managerial la data de 31.12.2015, înregistrat la cabinetul PDG cu nr. 1.00/964/15.02.2016;
- Situația sintetică a rezultatelor evaluării din data de 15.02.2016;
- Situația centralizatoare anuală privind stadiul implementării sistemului de control intern/managerial la data de 31.12.2015.

Conform Situației centralizatoare la 31.12.2015, gradul de implementare a celor 16 standarde prevăzute de codul cuprins în OSGG nr. 400/2015 indica o conformare parțială cu cerințele acestuia, după cum urmează:

- 10 standarde erau implementate;
- 1 standard era parțial implementat;
- 5 standarde erau neimplementate.

Standardele apreciate drept neimplementate sunt:

- Standardul 2 – Atribuții, funcții, sarcini.
- Standardul 4 – Structura organizatorică.
- Standardul 8 – Managementul riscului.
- Standardul 10 – Supravegherea.
- Standardul 11 – Continuitatea activității.

3. Auditul intern

Funcția de audit intern în cadrul SRR este asigurată de Serviciul de Audit Public Intern (SAPI), structură aflată în directă subordonare a Președintelui - Director General, atât la nivelul sediului central al Societății cât și pentru studiourile teritoriale.

În anul 2015 SAPI și-a desfășurat activitatea în baza următoarelor acte normative proprii:

- Normele metodologice specifice exercitării activității de audit public intern în cadrul Societății Române de Radiodifuziune – aviz UCAAPI nr. 60/ 02.06.2014;
- Carta auditului intern în cadrul Societății Române de Radiodifuziune – aviz UCAAPI nr. 61/02.06.2014.

Planul de audit intern pentru anul 2015, înregistrat cu nr. 7.00/40/27.11.2014 (SAPI), respectiv 1.00/6162/27.11.2014 (Cabinet PDG) a fost aprobat de Președintele – Director general. În cadrul acestuia au fost cuprinse 8 misiuni de audit public intern.

Pe baza documentelor furnizate echipei de control reiese că au fost realizate toate misiunile de audit public intern cuprinse în planul pentru anul 2015.

SAPI a întocmit *Raportul privind activitatea de audit intern desfășurată la nivelul Societății Române de Radiodifuziune și a Studiourilor Regionale aflate în coordonare pe anul 2015*, care a fost prezentat Președintelui – Director general cu adresa nr. 1.00/ 892/ 11.02.2016 și apoi transmis:

- Ministerului Finanțelor Publice – Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern, cu adresa nr. 1.00/893/11.02.2016 (SRR), respectiv 370.326/16.02.2016 (MFP – UCAAPi) și
- Curții de Conturi a României, cu adresa nr. 1.00/894/11.02.2016 (SRR), respectiv 124.071/ 22.02.2016 (CCR).

Din evaluarea preliminară a modului de proiectare/elaborare și implementare a sistemului de control intern din SRR a rezultat că sistemul de control intern pare a fi parțial conform. Având în vedere constatările echipei de control, nivelul de încredere în sistemul de control intern al entității, stabilit după aplicarea testelor de control, a fost evaluat la un nivel MEDIU.

Evaluarea s-a efectuat în baza Anexei nr. 27 la Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități.

ii) Inventarierea și evaluarea bunurilor aparținând domeniului public și privat al statului și al unităților administrativ – teritoriale, aflate în administrarea entității verificate

Efectuarea inventarierii anuale a patrimoniului Societății Române de Radiodifuziune (SRR) în anul 2015 a fost dispusă prin **Ordinul Președintelui-Director General nr.1006/16.10.2015**, prin care au fost stabilite comisiile de inventariere și au fost desemnați membrii acestora.

Operațiunile de inventariere au fost programate a se desfășura în intervalul 15 octombrie 2015 – 31 decembrie 2015.

Anexa nr. 1 la OPDG sus-menționat, intitulată „Planul de desfășurare a inventarierii patrimoniului SRR pe anul 2015”, detaliază comisiile propuse pentru a efectua inventarierea, compoziția acestora și perioada alocată fiecărei comisii. Anexa nr. 2 a ordinului precizează modul de efectuare a inventariere, iar anexa nr. 3 stabilește metoda de inventariere utilizată.

Cele 73 de comisii de inventariere au întocmit procese-verbale privind rezultatele inventarierii patrimoniului, acestea fiind consolidate în **Procesul-verbal al comisiei centrale de inventariere nr. 14.00/556/19.02.2016**, aprobat de conducătorul entității. Acesta a fost înregistrat la cabinetul Președintelui-Director General cu nr. 1.00/1480/26.02.2016.

Din verificările efectuate s-a constatat că operațiunile aferente inventarierii patrimoniului entității au fost efectuate cu respectarea *Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii* aprobate prin **Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.861/2009** și a *Procedurilor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii* în Societatea Română de Radiodifuziune aprobate prin **Ordinul Președintelui-Director General al SRR nr. 1026/2011**.

Ultima reevaluare a terenurilor și a clădirilor din patrimoniul Societății a fost realizată cu ocazia întocmirii situațiilor aferente anului 2012. Prin urmare, pentru a respecta termenul de 3 ani prevăzut de Ordonanța Guvernului nr. 81/2003, SRR a procedat la o nouă reevaluare, care s-a reflectat în situațiile financiare ale anului 2015.

Reevaluarea a fost realizată de SC Evalimob Invest SRL, care a prezentat Societății rezultatele în raportul intitulat „*Raport de reevaluare. Estimarea valorii juste a clădirilor și terenurilor aflate în proprietatea, administrarea și folosința Societății Române de Radiodifuziune București la 31 decembrie 2015*”.

Din verificările efectuate a reieșit că SRR a preluat în situațiile financiare încheiate la 31.12.2015 noile valori rezultate în urma reevaluării.

1.1. CARENȚELE, INADVERTENȚELE SAU IMPERFECTIUNILE CADRULUI LEGISLATIV IDENTIFICATE

Cadrul normativ care reglementează domeniul taxei radio, în speță HG nr. 977/2003 privind taxa pentru serviciul public de radiodifuziune, Legea nr. 41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune și Precizările emise de SRR în aplicarea HG 977/2003, prezintă unele imperfecțiuni și necorelări între prevederile sale precum și unele inadvertențe față de realitățile socio-economice actuale, nu sunt clar formulate, nu sunt complete sau actualizate, respectiv armonizate cu alte prevederi legale, pentru a fi aplicabile fără dubii, confuzii sau interpretări subiective. Astfel, prezentăm următoarele:

➤ La art. 40.alin. (5) din Legea 41/1994 se prevede: „Procedura privind efectuarea controlului, constatarea contravențiilor, aplicarea sancțiunilor și penalităților de întârziere în cazul sustragerii de la plata taxelor prevăzute la alin. (1) lit. b) de către deținătorii de receptoare de radio, respectiv de televiziune, se stabilește prin hotărâre a Guvernului.”

Din verificările efectuate s-a constatat faptul că, până în prezent, **nu a fost emisă hotărâre de guvern** care să reglementeze **Procedura privind efectuarea controlului, constatarea contravențiilor, aplicarea sancțiunilor și penalităților de întârziere** în cazul sustragerii de la plata taxelor de către deținătorii de receptoare de radio, consecința fiind faptul că nu există o instituție/entitate care să efectueze controlul plății taxei radio, să organizeze această activitate, să constate contravenții și să aplice sancțiuni.

➤ „Precizările” emise de SRR în aplicarea HG 977/2003, **nepublicate în Monitorul Oficial**, conțin, în ceea ce privește subunitățile fără personalitate juridică, **prevederi care nu sunt specificate de Legea nr. 41/1994 și/sau de HG nr. 977/2003** astfel:

- **Legea 41/1994** specifică „Persoanele juridice cu sediul în România, inclusiv filialele, sucursalele, agențiile și reprezentanțele acestora, precum și reprezentanțele din România ale persoanelor juridice străine, **au obligația să plătească o taxă** pentru serviciul public de radiodifuziune și o taxă pentru serviciul public de televiziune, în calitate de **beneficiari** ai acestor servicii”

- **HG 977/2003** menționează „Persoanele juridice cu sediul în România, inclusiv filialele acestora, precum și sucursalele și **celelalte subunități ale lor fără personalitate juridică** și sucursalele sau reprezentanțele din România ale persoanelor juridice străine, **au obligația să plătească o taxa lunară** pentru serviciul public de radiodifuziune”

- **Precizările** prevăd „Pentru subunitățile **fără personalitate juridică** ale acestora (punctele de lucru) **nu se plătește taxa** pentru serviciu public de radiodifuziune”

➤ unele reglementări privind activitatea desfășurată de SRR **nu sunt clar formulate, lipsesc sau nu sunt complete sau actualizate, respectiv armonizate** cu alte prevederi legale, pentru a fi aplicabile fără dubii, confuzii sau interpretări subiective, dintre care exemplificăm:

- nu este definit termenul de „beneficiar” de servicii,
- nu este reglementat modul de taxare al proprietăților multiple, altele decât locuința de domiciliu,

- nu este reglementat modul de taxare al situațiilor în care la aceeași adresă locuiesc și persoane fizice și este și sediu de firmă;
- nu este reglementat modul de taxare al persoanelor juridice care nu au încheiate contracte de furnizare a energiei electrice cu mandatarii și sunt consumatori/ sub-consumatori în baza unor convenții civile sau înțelegeri, contracte de închiriere/subînchiriere etc.,
- nereglementarea nivelului maxim de comisionare de către furnizorii de energie a serviciului de încasare a taxei radio,
- nereglementarea componenței comisionului (comision, alte cheltuieli, declarații, corespondență etc.) și a cheltuielilor care sunt acoperite de plata comisionului,
- nereglementarea clară a modului de facturare a taxei radio (împreună cu facturarea furnizării de energie electrică sau facturarea separată a furnizării de energie electrică de taxarea serviciului de radiodifuzare), având în vedere posibilitatea încasării parțiale a facturilor de energie electrică sau chiar a plății doar a facturilor de energie electrică,
- nereglementarea noțiunii de „furnizor de energie electrică care să încaseze taxa radio” având în vedere:
 - divizarea/privatizarea Societății Comerciale de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrică" - S.A. și a obligativității entităților rezultate din această operațiune de a prelua obligațiile referitoare la încasarea taxei aferente serviciului public de radiodifuzare (în contractul cu SC E.ON Energie SA nu este inclusă clauza în legătură cu recuperarea creanțelor restante, iar în cel încheiat cu SC CEZ Vânzare SA este stipulat faptul că mandatarul nu-și asumă obligația recuperării creanțelor reprezentând taxa radio neîncasată),
 - liberalizării pieței de energie în ceea ce privește furnizarea acesteia și apariția altor furnizori decât „Electrică” SA.

Recomandări:

1. *Efectuarea tuturor demersurilor către Parlamentul și Guvernul României în vederea creării unui nou cadru legislativ privind organizarea și funcționarea SRR prin care să se asigure reglementarea statutului juridic al entității și emiterea unei hotărâri de guvern pentru reglementarea Procedurii privind efectuarea controlului, constatarea contravențiilor, aplicarea sancțiunilor și penalităților de întârziere;*
2. *Efectuarea tuturor demersurilor de către conducerea SRR în vederea actualizării prevederilor HG nr. 977/2003 în conformitate cu realitățile economico-sociale prezente, precum și punerii de acord cu celelalte reglementări în domeniu.*

CONCLUZIA GENERALĂ

În urma acțiunii de control auditorii publici externi exprimă concluzie generală cu rezerve, datorită caracterului semnificativ a gradului de neconformitate, fiind constatat faptul că modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului, precum și legalitatea realizării veniturilor și a efectuării cheltuielilor, nu sunt în concordanță, sub toate aspectele semnificative, cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative prin care a fost înființată entitatea și/sau nu se respectă, sub toate aspectele semnificative, principiile legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității.